

universitātes avīze

OTRDIENA,
28. MAIJS,
2002. GADS

Latvijas Universitātes izdevums (iznāk kopš 25.09.1922.)

№17

stipendijas

LU būs jauna stipendiju programma

LU rektors Ivars Lācis uzsauc toastu veiksmīgai sadarbībai

19. martā Latvijas Universitāte parakstīja līgumu ar Nippona fondu (The Nippon Foundation), kļūstot par Roiči Sasakavas Jauno līderu stipendiju fonda programmas (SYLFF) dalībnieci un iegūstot vienu miljonu USD dāvinājumu Globālās jauno līderu programmas īstenošanai.

13. maijā LU Mazajā aulā notika Roiči Sasakavas Jauno līderu stipendiju fonda programmas atklāšanas ceremonija, kuras laikā LU tika oficiāli uzņemta SYLFF programmā. Klātesošie tika iepazīstināti ar Nippona fonda atbalstu ieguvušo LU projektu. LU rektors Ivars Lācis pasākuma atklāšanā atzīmēja, ka LU ir Latvijas

attīstības garants, un uzsvēra, cik būtiski mūsu valstij ir stiprināt kultūras un izglītības sakarus ar citām valstīm. Pēc rektora teiktā, stratēģiskās attīstības vīzija paredz, ka jau 2005. gadā Universitāte kļūs par attīstītu izglītības centru. Tai jābūt augstskolai ar izšķirošu lomu latviešu sabiedrības akadēmiskajās tradīcijās, modernam pētniecības centram. Pēdējo desmit gadu laikā pasaules universitātēs iezīmējas pāreja no elitāras izglītības uz masu izglītību. Studentu skaits pieaudzis arī Latvijas Universitātē. Ivars Lācis atzīmēja, ka bagātājas valstīs elitāras izglītības iespējas tiek nodrošinātas, sadalot universitātes pēc profila. Rektors uzsvēra, cik būtisks ir stipendiju fonds tieši šobrīd, kad Latvijā elitāras izglītības prakse vēl nevar tikt realizēta finansiālu iemeslu dēļ. LU ir 63. universitāte, kas kļuvusi par SYLFF dalībnieci.

Viens no būtiskākajiem pro-
2. lpp. ▶

seminārs

Pulcējās Baltijas universitāšu administratori

No kreisās: Jānis Stonis, Dace Gertnere, Natālija Ivanova, Andris Kangro, Ojārs Judrups, Lolita Spruģe, Inta Jaunzeme, Pāvels Fricbergs

No 6. līdz 7. maijam Tartu universitātē notika kārtējais, jau trešais, Baltijas universitāšu ad-

ministrātoru seminārs, kurā piedalījās arī mūsu Universitātes pārstāvji: dekāni - prof. E. Vaser-

manis, as. prof. A. Kangro, as. prof. I. Brikše, as. prof. O. Judrups, administratīvais direktors J. Stonis, kanclers P. Fricbergs, Zinātņu daļas vadītāja D. Gertnere, SIC direktors J. Saulītis, pārstāvji no Ārējo sakaru un Studiju daļas. Šo starptautisko projektu pieteica un tā īstenošanu organizē administratīvais direktors, Ārējo sakaru daļa un kanclers. Tas ir nozīmīgs, pirmkārt, ar dalībnieku plašo skaitu un pārstāvniecību (ap 150 dalībnieku no 28 dažādām augstskolām, to skaitā Latvijas Universitāti pārstāvēja 15 dalībnieki).

Otrkārt, jāatzīmē dažādu līmeņu administratīvā darba veicēju iespēja piedalīties šajā seminārā un blakus oficiālā darba kārtībā izvirzītajiem jautājumiem un problēmām arī

10. lpp. ▶

Šajā numurā

"Universitātes Avīzei" būs 80 - štata un ārštata darbinieki par sevi, avīzi un ...

- 8. un 9. lpp.

Jubilejas profesoram Oto Grinbergam un dzejniekam Maironim

No kreisās: Kazimiers Pūrs, Kēstutis Nastopka, Ērika Drungīte, Dace Markus, Knuts Skujenieks, Vlads Brazjūns pēc Dzejas dienas Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejā

- 4. lpp.

Jaunieši attīsta iniciatīvu

Somu jaunieši kultūras prezentācijā Kandavā

- 6. lpp.

Būs a/s RSK stipendijas

A/s RSK priekšsēdētājs Eizens Leļis un LU rektors Ivars Lācis paraksta sadarbības līgumu. Skat. informāciju "UA" Nr. 15

Dr. Mudītes Zīlītes Saltupas stipendija

Tihs piešķirta ikgadējā 10000 dolāru lielā Dr. Mudītes Zīlītes Saltupas piemiņas stipendija.

Testamentā rakstīts, ka stipendija jāpiešķir Latvijas studentiem tālākām (t. i., maģistra vai doktora) studijām ASV.

Stipendijas saņēmējiem jābūt Latvijas pilsoņiem, jārūnā latviski un jābūt pastāvīgiem Latvijas iedzīvotājiem.

Līgums jāslēdz ar Baltijas Studiju veicināšanas apvienību

(AABS). Tajā paredzēts, ka pēc studiju pabeigšanas studentiem jāatgriežas Latvijā.

Pieteikums jāiesniedz AABS Baltijas birojā (Latvijas Universitāte, Raiņa bulvāris 19, 248. telpa, LV-1586, Rīga) līdz 2002. gada 30. septembrim.

Interesēties personīgi pie Edgara Karika, tālr. 7034424, e-pasts: aabs@lanet.lv

Profesora Ernesta Felsberga stipendijai jāizvirza kandidāti

Aicinājums izvirzīt kandidātus profesora Ernesta Felsberga stipendijai! Priekšlikumi jāiesniedz Studiju daļā līdz 15. jūnijam, pievienojot pretendenta CV, izrakstu no studiju kartes un īsu raksturojumu.

- Profesora Ernesta Felsberga gadskārtējās stipendijas apjoms ir Ls 500. To LU jubilejas sarīkojuma laikā izsniedz profesora mazdēls Guntis Bērziņš vai cita mācību prorektora pilnvarota persona.

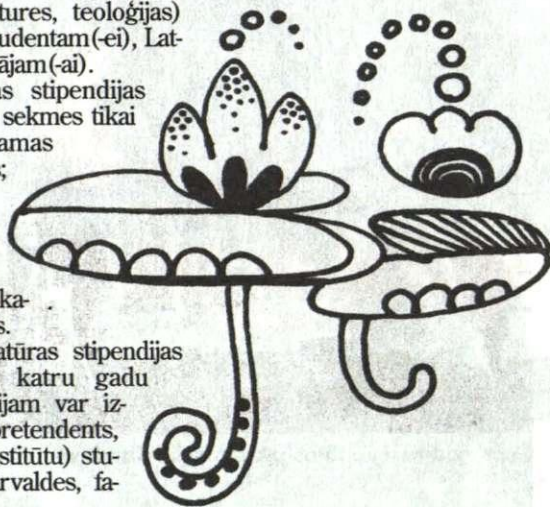
- Stipendiju piešķir ik gadu vienam humanitāro zinātņu akadēmisko (bakalaura un maģistra) studiju programmu (filoloģijas, filozofijas, pedagogijas, vēstures, teoloģijas) pilna laika studentam (-ei), Latvijas iedzīvotājam (-ai).

- Prasības stipendijas saņemšanai: sekmes tikai izcilas, teicamas un ļoti labas; īpaši sasniegumi pētnieciskajā darbā un sabiedriskajās aktivitātēs.

- Kandidatūras stipendijas piešķiršanai katru gadu līdz 15. jūnijam var izvirzīt pats pretendents, fakultāšu (institūtu) studentu pašpārvaldes, fa-

kultāšu (institūtu) domes, LU Studentu padome, LU Studiju padome, LU Zinātnes padome, rektors un prorektori.

- Stipendiju piešķir komisija šādā sastāvā: priekšsēdētājs - LU mācību prorektors, priekšsēdētāja vietnieks - LU Studiju daļas vadītāja, locekļi - Guntis Bērziņš, LU Studentu padomes pārstāvis. Komisija lēmumu pieņem, atklāti balsojot, ar klātesošo komisijas locekļu balsu vairākumu. Balsim sadaloties vienādi, notiek atkārtota balsošana. Ja arī tā nedod rezultātu, tad izšķirošā ir stipendijas komisijas sēdes priekšsēdētāja balss.

Iespēja pieteikties uz Kristapa Morberga stipendijām

Latvijas Universitāte izsludina pieteikšanos uz Kristapa Morberga stipendijām. Tās tiek izmaksātas saskaņā ar viņa testamentā pausto gribu un 2001. gada 25. jūnijā pieņemto lēmumu "Par Latvijas Universitātes Kristapa Morberga stipendiju nolikumu" (iepaizīties ar nolikumu var LU mājas lapā - www.lu.lv). K. Morbergs ir lielākais LU mecenāts, kas Universitātei kopumā dāvājis astoņus nekustamos īpašumus. Viņa devība ir sniegusi iespēju izmaksāt šīs stipendijas.

2002./2003. akadēmiskajā gadā stipendijas tiks piešķirtas 30 LU doktorantūras, 25 maģistrantūras un 20 pamatstudiju līmeņa programmu studentiem. Doktorantiem tiks pie-

šķirtas ikmēneša stipendijas 100 latu apmērā, maģistrantiem - 75 latu apmērā, bet pamatstudiju studentiem - 50 latu apmērā. Piešķirtās stipendijas tiks izmaksātas visu nākamo akadēmisko gadu. Kopējā summa, kas šogad tām atvēlēta, ir Ls 70500.

Tiesības pretendēt uz stipendiju ir ikvienam LU pilna laika studentam vai doktorantam. Piesakoties uz stipendiju, no 28. maija līdz 12. jūlijam LU Lietvedības centrā, Raiņa bulvārī 19, 131. telpā jāiesniedz šādi dokumenti:

- aizpildīta un parakstīta pieteikuma veidlapa (to var saņemt Lietvedības centrā),
- izraksts no studiju kartes kā apliecinājums par studijas

paveikto,

- LU akadēmiskā personāla locekļa rekomendācija,
- plānotā pētnieciskā darba apraksts un sagaidāmie rezultāti,

- darba vadītāja atzinums,
- pretendenta CV.

Neaizmirstiet norādīt visas iespējamās saziņas iespējas (tālruni, mobilo tālruni, e-pasta un pasta adresi), jo stipendijas piešķiršanas komisija nepieciešamības gadījumā var pieprasīt papildu dokumentus.

Lēmums par stipendiju piešķiršanu tiks publicēts šogad septembrī.

Neskaidrību gadījumā rakstīt - kms@lanet.lv

LU K. Morberga stipendijas komisija

LU būs jauna stipendiju programma

Programmas mērķi ir:

- nodibināt multidisciplināru stipendiju programmu humanitārās un sociālās zinātnēs, lai finansāli atbalstītu izcilākos maģistrantūras un doktorantūras studentus - nākotnes liderus;

- veicināt uz zināšanām balstītu cilvēkresursu attīstību Latvijā;

- integrēt studijas un pētniecību, kā arī palielināt LU studentu iespējas izmantot vadošo Rietumeiropas universitāšu pieredzi.

Pieteikšanās uz pirmajām programmas stipendijām paredzēta jau šogad oktobrī. Ikgadējo stipendiju fondu veidos augļi no viena miliona USD noguldījuma bankā. Plānots, ka pirmās stipendijas aptuveni 21 tūkstoša latu apmērā varēs saņemt 12 studenti.

Programmas ietvaros tiks piešķirtas deviņas stipendijas maģistrantūras un doktorantūras studentiem mācībām Latvijas Universitātē (aptuveni Ls 2000 gadā), divi studenti saņems divu mēnešu stipendiju (aptuveni Ls 1000 katrs) pētniecībai Austrumeiropas valstīs, viens students - divu mēnešu stipendiju (aptuveni Ls 2000) - pētniecībai Rietumeiropā vai citās pasaules valstīs.

SYLFF ir mērķdotāciju programma, kas paredz sekmēt jauno lideru paaudzes veidošanos humanitārās un sociālās zinātnēs. Tās ietvaros jau 65 universitātēm 43 pasaules valstīs ir piešķirti dāvinājumi viena miliona USD apmērā.

SYLFF 1987. gadā izveidoja Johei Sasakava, šobrīdējais Nippona fonda prezidents.

Nippona fonds tika dibināts 1962. gadā kā privāta bezpeļņas organizācija. Tas izveidots ar likumdošanas palīdzību, nosakot, ka 3,3 % (aptuveni 500 milj. USD ik gadu) no motorlaivu ātrumsacīkšu industrijas ienākumiem

jānovirza labdarības mērķiem.

Nippona fonds galvenokārt atbalsta tādas jomas kā sociālā labklājība, sabiedrības veselība, brīvprātīgā palīdzība, jūras kuģošana un attīstība, kā arī isteno atbalsta programmas ārvalstīs. Pēdējā kategorijā kopš 1971. gada fonds ir piešķīris apmēram 886 miljonus USD projektiem vairāk nekā 100 pasaules valstīs. Ārvalstu projektiem tiek atvēlēti aptuveni 13 % no fonda kopējā budžeta. Nippona fonds atbalsta projektus dažādās jomās, piemēram, veselības uzlabošanā, izglītībā un starptautiskajā sadarbībā.

1989. gadā par Nippona fonda prezidentu kļuva tā pašreizējais vadītājs J. Sasakava. Viņa prezidēšanas laikā fonda galvenie darbības virzieni ir atbalsts sabiedrības veselības, medicīnas un sociālās labklājības veicināšanai starptautiskajā mērogā.

J. Sasakava īpašu uzmanību pievērš fonda aktivitātēm medicīnas un izglītības jomā. Tā, piemēram, 1987. gadā viņš nodibināja Sasakavas medicīnas stipendiju programmu, kuras mērķis bija apmācīt 2000 ārstu Ķīnā. Viņš bija arī tās programmas iniciators, kuras ietvaros tika sniegta palīdzība Černobiļas atomelektrostacijas avārijā cietušajiem bērniem. Nippona fonds piešķir līdzekļus arī jau pieminētās SYLFF programmas istenošanai.

J. Sasakava ir dzimis 1939. gadā Tokijā. Viņš ir trešais Nippona fonda dibinātāja Roiči Sasakava dēls. J. Sasakava ir beidzis Meiji universitāti, iegūstot grādu politikas zinātnē un ekonomikā. 40 gadu vecumā viņš no darbības biznesa jomā pievērsās labdarībai.

Papildu informācija:

Alina Gržibovska, LU Ārējo sakaru daļas vadītāja, tālr. 7034334.

ANDA LASE

Par jaunajiem zinātnes attīstības projektiem

Latvijas-Francijas bilaterālā sadarbība pētniecībā

Šāda veida sadarbība pastāv ar dažādām valstīm, to organizē ministrija, bet finansē sadarbības partneri, piemēram, universitātes. Tomēr attiecībās ar Franciju sadarbības līmenis būs mazliet augstāks, jo paredzēts, ka finansējumu sniegs atbildīgās ministrijas. Latvijā ar to nodarbošies Izglītības un zinātnes ministrija, bet Francijā - Ārlietu ministrija. Šajā reizē sadarbība varētu būt īpaši interesanta humanitāro un sociālo zinātņu speciālistiem.

Projektu pieteikumus izvēlēsies komisijas gan Latvijā, gan Francijā pēc to zinātniskās kvalitātes. Lai gan tā būs patsniedzēju un zinātnieku apmaiņa, sadarbība notiks pārsvarā pētījumu uzsākšanai. Tas ir veids, kā Universitāte veido jaunus zinātniskos kontaktus - bāzi nākotnes zinātniskajiem projektiem. Sadarbība reāli sāksies jau ar nākošo gadu, un tajā iesaistīsies līdz desmit cilvēkiem no katras valsts.

Trīs UNESCO stipendijas uz vienu mēnesi - ķīmijas, fizikas un ģeoloģijas zinātņu pārstāvjiem

Stipendijas būs domātas, lai veicinātu zinātnisko kontaktu atjaunošanu starp Latviju un Krieviju, kā arī ar Igauniju un Lietuvu. Paredzēts, ka 500 dolāru no šīs stipendijas maksās UNESCO un 250 būs jāsedz kādai no sadarbības valstīm. 750 dolāri ir ekvivalents profesora algai Latvijā. Šajā gadījumā saņemt sadarbības ielūgumu īpaši interesanti būs jauniejiem krievu zinātniekiem, jo vidējais profesoru atalgojums Krievijā ir 100 dolāru mēnesī.

Visiem šīs sadarbības pretendentiem, līdzīgi iepriekšējai, vēlam priekšnoteikums ir doktora grāds. Tā kā šī veida sadarbība nav domāta tikai Universitātei, tā varētu būt interesanta arī Organiskās sintēzes, Koksnes ķīmijas un Fizikāli enerģētiskajam institūtam. Projekts sāks darboties jau šogad oktobrī.

Trīs stipendijas - tas ir vēl tikai pats sākums. Ja labi veiksies, izveidosies ilgtermiņa UNESCO atbalstīta sadarbība.

Zinātniski pētniecisko projektu konkurss

Valsts budžeta dotācijās ir parādījusies sadaļa: zinātnes attīstībai Universitātē. Lai gan tā tiek rēķināta no studentu skaita Universitātē, tas nenozīmē, ka katram studentam tiks izsniegti četri lati, par kuriem viņam būs jāattīsta zinātne. Sprototams, ka ar tiem neko reālu pētījumos uzsākt nevar. Tādēļ šī nauda tiks koncentrēta labākajiem zinātniskajiem

priekšlikumiem. Lai tos atrastu, Universitāte ir izsludinājusi zinātniski pētniecisko projektu konkursu. Ar tā nolikumu var iepazīties Universitātes mājas lapā (www.lu.lv).

Pavisam ir definēti seši pamatvirzieni: letonika, pārejas posmu sabiedrības sociāli ekonomiskajās problēmās, informātika, viedie materiāli, vide un veselība un tehnomatētika. Pieteikumu drīkst iesniegt profesors, bet, tā kā projekts ir domāts jaunāko kolēģu iesaistīšanai attiecīgajā tēmā, tad viņš personiski no projekta nekādu naudu neiegūs.

Galvenie kritēriji, pēc kuriem tiks vērtēti iesniegtie projekti, būs jauno zinātnieku piedalīšanās, tēmas novitāte, pamatojuma kvalitāte, iespējas to izpildīt, starpdisciplināritāte, projekta nozīmīgums kopīgajā Universitātes attīstības kontekstā.

Mūsu Universitātes "superdators" būs tikai pats pirmais minimālais modulis, kas nākotnē vēl varētu paplašināties un tiešām izaugt par īstu superdatoru

Atšķirībā no daudziem citiem projektu konkursiem šajā ir stingri fiksēti izmantojamie līdzekļi katram projektam, un tie ir Ls 10 000 2002. gadā. Šobrīd ir iespējams finansēt četrus projektus. Ir iesniegti 20 pieteikumi: desmit - dabas, četri - sociālajās un seši - humanitārajās zinātnēs. Tā kā ekspertu komisija savus vērtējumus jau ir iesniegusi, šis projekts sāks darboties jau tūlīt pat, maijā.

Universitātes akadēmiskās attīstības projekti

arī tiek finansēti no zinātnes naudas, bet to skaits un tajos iesaistīto naudas līdzekļu kopējā summa, salīdzinot ar zinātniski pētnieciskajiem projektiem, ir lielāka, lai gan katrs atsevišķs projekts parasti nepārsniedz 2-2,5 tūkstošus latu. Tie ir: zinātnisko rakstu izdošana, monogrāfiju veidošana, piedalīšanās konferencēs, izstādēs, dažādas tehnikas iegāde.

Piemēram, pašlaik Universitāte mēģina realizēt Eiropas PHARE finansējuma shēmā Ampēra institūta ideju. Ļoti daudzi pētnieki ir firmas ir izrādījušas interesi par Universitātes fiziku magnētiskās hidrodinamikas pētījumiem par to, kā veidojas Zemes magnētiskais lauks, un par dažādām tā modeļveidošanas iespējām. Latvijas Universitātē uz Fizikas institūta bāzes veidojamais Ampēra institūts varētu piesaistīt projektu un firmu līdzekļus, dot darba iespējas jaunajiem zināt-

niekiem magnētiskā lauka pētījumos. Starptautisko pētījumu centram tiktu piesaistīta to Eiropas projektu un firmu nauda, kas būtu ieinteresētas šādu pētījumu veikšanā.

Lai izstrādātu šo projektu, ir nepieciešams nopietns darbs, un tā finansēšanā Universitāte tad arī iegulda daļu zinātnes naudas. Ja šis projekts veiksmīgi realizēsies, tas Universitātei, neapšaubāmi, atmaksāsies.

Universitātes koplietošanas aparatūras iegādei budžetā pavisam bija paredzēti Ls 23 500. No tiem Ls 3 500 ir domāti īpaša superdatora iegādei, kas, ja viss labi veiksies, varētu tikt nopirkts jau šomēnes. Nekāds lielais superdators jau tas nebūs, īsts superdators maksā Ls 2 000 000. Tādu Tallinas Tehniskajā universitātē ir uzstādījis starptautiskā korporācija "Sun".

Mūsu Universitātes "superdators" būs tikai pats pirmais minimālais modulis, kas nākotnē vēl varētu paplašināties un tiešām izaugt par īstu superdatoru. Piemēram, saņemot no LU Ekselences centra materiālzinātnē vēl kādus Ls 10 000, varētu tikt nopirkti vēl trīs moduļi. Ja tie sevi attaisnotu, nākošgad to atkal varētu atkārtot. Tādā veidā šis superdators pamazām augtu.

Par Ls 10 000 Universitāte ir plānojis iegādāties arī atomspēku mikroskopu, kas, labi noderētu fizikāliem un matemātiķiem. Faktiski Universitāte šis ierīces iegādē piedalīsies tikai ar nelielu piemaksu no savas puses, jo kopumā mikroskops maksā apmēram Ls 100 000. Tas būs ļoti smalks instruments, kas, analizējot dažādas elektrostātiskās mijiedarbības starp īpašu taustu un objekta virsmu, spēs ieraudzīt atšķirības pat līdz atoma diametra robežām. Ar tā palīdzību atomus būs iespējams ne tikai tautsūt, bet arī pārvietot. Viens no pirmajiem piemēriem, kur šis atomspēku mikroskops tiks izmantots kādā noteiktā firmā, bija IBM logo izstrāde. Ar šī mikroskopa palīdzību tas tika izveidots no atomiem - katrs punktiņš bija viens atoms. Un, pateicoties šim mikroskopam, katrs atoms bija arī apskatāms.

Ar atlikušajiem Ls 10 000 Universitāte atbalstīs daudzskaitlīgu sekvenēšanas aparāta iegādi medicīnas un bioloģijas zinātņu speciālistiem. Arī tas maksā vairāk nekā Ls 100 000.

Šis aparāts būs domāts genomu analīzei, kas tagad ir populāra dažādu slimību diagnostikā un pētīšanā. Pārējā aparātiem nepieciešamā nauda tiek ņemta no Eiropas projektiem, valsts investīcijām.

Projekts par iespējamo Rīgas zinātnes un tehnoloģijas namu Salaspilī vai Kleistos

Arī tas, līdzīgi Ampēra institūta idejai, tiek saistīts ar PHARE attīstības projektiem. PHARE ir Eiropas Savienības atbalsta programma ekonomikas restrukturēšanai pārejas valstīs. Īpaši līdzekļi tiek piešķirti ekonomiskās un sociālās izlīdzināšanas projektiem starp ES un kandidātvalstīm. Tā ir gatavošanās tam brīdim, kad Latvija varēs iestāties ES. Patlaban PHARE shēmā tiek meklētas un atlasītas idejas, kas būtu izstrādājamas ilgākā laika posmā. Viena no tām ir Rīgas zinātnes un tehnoloģiju parks, kas ir nepieciešams uz zināšanām balstītas sabiedrības un ražošanas attīstībai, uz ko mēs visi vismaz vārdos šobrīd ejam.

Pasaules pieredze rāda, ka, lai varētu rasties jaunas tehnoloģijas un dažādas firmas, kas tās aprobē, obligāts priekšnosacījums ir saistība ar Universitāti. Tas savukārt prasa tālāku iniciatīvu no pašas Universitātes puses. Vismaz no tām studiju nozarēm, kas ar šīm jaunajām un potenciāli pārdodamajām tehnoloģijām ir saistītas. Būtu loģiski, ja tās koncentrētos un apvienotos Rīgas zinātnes un tehnoloģiju parkā, kas vienlaikus varētu būt Dabas un inženierzinātņu studiju centrs. Tam apkārt varētu būt dažādu institūtu un mazo un vidējo uzņēmumu spīti, ar kuriem notiktu kā ideju, tā arī cilvēku apmaiņa. Šis ir milzīgs projekts. Ja to uzsāks, tad septiņiem līdz desmit turpmākajiem gadiem.

Ģimenes veselības izglītības centrs

Universitātē jau pagājušā gada oktobrī uzsākta ģimenes ārstu kvalifikācijas celšanas un pārkvalificēšanas programma, ko finansē Pasaules banka. Tajā iesaistās ārsti, kas savulaik ir bijuši iecirkņa terapeiti, pediatri vai kuriem ir piederējusi pašiem sava lauku prakse. Piedaloties šajā projektā, viņi iegūst zināšanas, kas nepieciešamas, lai pretendētu uz ģimenes ārsta sertifikātu. Paralēli tam notiek arī pieredzējušo ģimenes ārstu studijas, lai viņi pēc tam būtu tiesīgi mācīt citus ārstus. Patlaban māsās 250 ārsti un 70 apmācīt tiešie ārsti. Šis projekta finansējums ir aptuveni Ls 350 000. Tas ir interesants tādā ziņā, ka tajā Universitāte kā galvenais projektu izpildītājs

LU zinātņu prorektors Indriķis Muižnieks

sadarbojas gandrīz ar visām medicīnas izglītību piedāvājošajām organizācijām Latvijā: P.Stradiņa klinisko universitātes slimnīcu, Medicīnas akadēmiju, Pēcdiplomu medicīnas izglītības institūtu, Katastrofu medicīnas centru un citām.

LU zinātņu prorektoru
INDRIĶI MUIŽNIEKU
uzklausi GITA LIEPIŅA

Eiropas studiju centru kongress

2002. gada 31. maijā un 1. jūnijā Latvijas Universitātes Mazajā aulā notiks Eiropas studiju centru kongress. Organizatori: Eurofakultāte un Latvijas Eiropas Studiju asociācija. Kongresa rīcības komitejas priekšsēdētājs - Dr. Gustavs Kristensens, Eurofakultātes direktors. Piedalīsies pārstāvji no dažādām augstskolām, tajā skaitā no Tventes universitātes Zviedrijā, Hamburgas, Tartu, Viļņas, Turku universitātes u. c.

Goda doktors, profesors Oto Grinbergs - simtgadnieks

Oto Grinbergs mag. iur.
1935. gads

OTO GRINBERGS dzimis 1902. gada 6. jūnijā Ogres pagastā, kur viņa tēvs strādāja par mežsargu. 1922. gadā iestājies Latvijas Universitātes Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultātē. Sākumā studējis tautsaimniecību, bet, sākot ar 1932. gadu - tiesības. Universitāti beidzis 1935. gadā, iegūstot pirmo zinātnisko grādu - mag. iur. (maģistra grādu).

Studiju laikā strādājis Rīgas slimokasēs, autoritārā režīma laikā - dažādās privātās firmās, jo pēc 1934. gada 15. maija no darba slimokasē tika atļauts. Ne valsts, ne pašvaldību iestādēs viņu nepieņēma darbā politiskās pārliecības dēļ. Skatnīgajam mag. iur. nebija nozīmes. Arī advokatūrā viņu neuzņēma. Grinbergs savās atmiņās raksta, ka viņa iesniegumu uzņemt advokatūrā Zvērinātu advokātu padome esot deviņas reizes noraidījusi.

Padomju režīma laikā Oto Grinbergs bija Rīgas pilsētas Tautas izglītības nodaļas vadītājs un kādu laiku strādāja arī prokuratūrā, Otrā pasaules kara laikā - Krievijā, Ivanovas apgabala prokuratūrā. Pēc kara beigām Oto Grinbergs turpināja darbu Latvijas Republikas

prokuratūrā, vienlaikus lasot lekcijas Latvijas Valsts Universitātes Juridiskajā fakultātē. 1950. gadā viņš izbeidza darbu prokuratūrā un pilnīgi nodevās pedagoģiskajam un zinātniskajam darbam Juridiskajā fakultātē. Ap 1959. gadu tika ievēlēts par Valsts un tiesību zinātņu katedras vadītāju. Šajā amatā Oto Grinbergs nostrādāja 15 gadus.

Padomju laikā pirms kara iegūtie zinātniskie grādi netika atzīti, tāpēc Oto Grinbergs ķērās pie darba un samērā īsā laikā izstrādāja disertāciju, lai iegūtu zinātņu kandidāta grādu. Aizstāvēšana noritēja sekmīgi, un 1956. gadā viņam tika piešķirts juridisko zinātņu kandidāta grāds.

Oto Grinberga zinātniskā darbība tika augsti novērtēta. Viņam piešķirts goda nosaukums - Nopelniem bagātais jurists (1963), ordenis "Goda zīme", vairāki goda raksti un mūža nogalē - Goda doktora nosaukums (1989).

Līdztekus kārtējam darbam Oto Grinbergs veica lielu sabiedrisku darbu gan Universitātē, gan ārpus tās. Arī būdams slim, viņš nepārstāja domāt un rūpēties par fakultāti, it īpaši par Valsts un tiesību zinātņu katedru. Tomēr nenogurstošo darbu viru uzveica slimība, un 87 gadu vecumā viņš šķīrās no dzīves, Universitātē nostrādājis 40 gadus.

Šajā laikā bija izaugusi jauna juristu paaudze, kuras izglītošanā savas zināšanas un prasmi bija ieguldījis arī Oto Grinbergs. Daudzi no viņiem 1989. gada 27. jūnijā ieradās Meža kapos, lai parādītu savam audzinātājam un pedagogam pēdējo godu. Tika teikti atzinīgi vārdi par Oto Grinbergu gan kā augstskolas pedagogu, gan kā sabiedrisku darbinieku, žurnālu redaktoru un literātu. Daži runātāji atzīmēja, ka Oto Grinbergs kopš agras jaunības ienēmis aktīvu dzīves pozīciju, cini-

jies par latviešu darba tautas tiesībām, par labāku un taisnīgāku dzīvi visiem.

Latvijas Universitātes toreizējais rektors profesors Juris Zaķis pie Grinberga kapa sacīja: "Kamēr Latvijai būs tāda vērtība kā Universitāte, tikmēr nezudīs Oto Grinberga - pirmā Latvijas Universitātes Goda doktora - piemiņa."

Daudz atzinīgu vārdu par Oto Grinbergu viņa kādreizējais diplomands - tolaik Augstākās tiesas priekšsēdētājs Gvido Zemribo: "Es pieradu pie tās juristu paaudzes, kas lepojāties, ka esam bijuši Oto Grinberga skolnieki."

Par Oto Grinbergu kā pašreizējā sabiedrisku darbinieku runāja viņa jaunības draugs literāts Jūlijs Kipers.

Daudz vainagu un krāšņu ziedu pušķu tika nolikti uz Oto Grinberga kapa kopijas.

Ar to varētu beigt, bet būtu netaisni pret Grinberga piemiņu, ja noklusētu par katedru. Tā bija viņa otrās mājas. Kaut arī personiskajā dzīvē Oto Grinbergs pārdzīvoja lielas bēdas (sievas un dēla nāvi, meitas nedziedināmo slimību), viņš nepārstāja rūpēties un gādāt par katedru - sakomplektēja to no pašas fakultātes audzēkņiem, mācīja, mudināja viņus labi strādāt un priekšzīmīgi uzvesties. Laiku pa laikam atgādināja, ka katedra ir zinātniska iestāde, tās kolektīvs - mācībspēki un zinātnieki. Katedras prestižs jātur augstu gan auditorijā, gan sabiedrībā, aktīvi rakstot presē, izstrādājot zinātniskas problēmas, ikvienam katedras loceklim jāceļ sava kvalifikācija. Arēji docētājam jāparāda laba stāja. Šajā ziņā Oto Grinbergs bija mums visiem paraugs.

Valsts un tiesību zinātņu katedra bija fakultātē lielākā - Oto Grinberga laikā augstu līmeni sasniegta metodiskais un zinātniskais darbs. Gandrīz katrā ka-

Valsts un tiesību zinātņu katedra 1969. gada janvārī. Pirmajā rindā no kreisās: L. Birziņa, L. Štālmane. Otrajā rindā no kreisās: E. Jotsons, G. Kļava, O. Grinbergs, V. Millers, A. Plotnieks. Trešajā rindā no kreisās: E. Meļķis, A. Fogelis, V. Kalniņš, I. Krastiņš, G. Galilējvs, R. Apsītis. V. Cielava

tedras disciplinā tika izstrādāti mācību līdzekļi, mācību grāmatas, programmas latviešu valodā. Oto Grinbergs savā priekšmetā - starptautiskajās tiesībās - kopā ar Aivaru Fogeli sarakstīja mācību grāmatu un vairākus apcerējumus starptautisko attiecību vēsturē. Notika gadskārtējās konferences, kurās Oto Grinbergs uzstājās ar ievirzes ziņojumu. Viņš atbalstīja ikviena katedras locekļa derīgu ierosinājumu. Katedras locekļu zinātniskā izaugsme tika pastāvīgi sekmēta. Gandrīz visi no viņiem bija ieguvuši zinātniskos grādus un zinātniskos nosaukumus. Oto Grinbergs panāca to, ka ikviens katedras loceklis spēja savu priekšmetu pasniegt vajadzīgajā teorētiskajā un praktiskajā līmenī abās plūsmās - latviešu un krievu valodā. Grinberga vadībā tika izstrādāta un 1970. gadā izdota pirmā zinātniskās juridiskās terminoloģijas vārdnīca.

To, kā Oto Grinbergs lasījis lekcijas, atceras viņa studente V. Varlavāne: "Starptautiskās tiesības, lieliskais Grinbergs!

Korekts, asprātīgs, ironisks, aizrautīgs. Viņa lekcijas ir svētki. Mēs viņu apbrīnojam, mēs viņu mīlam, mēs mācāmies." (Večella Varlavāne. Pirms trīsdesmit gadiem. // Avots. - 1987. - Nr. 88).

Katedras locekļiem Oto Grinbergs bija "vecais šefs". Viņš to zināja un pieņēma kā draudzības un sirsnības apliecinājumu.

Ar Grinberga aiziešanu katedra zaudēja gudru, smalkjūtību un ārkārtīgi interesantu cilvēku, dzīvu enciklopēdiju. Šo izcilo personību var salīdzināt ar augstu kalnu, kuru tuvumā it kā nepamanām, bet ieraugām tikai tad, kad esam pagājuši tālāk. Tāpat ir ar Oto Grinbergu - kad aizritējis zināms laiks, redzam profesoru visā viņa diženumā.

Profesore **LĪNA BIRZIŅA**

Maironim 140!

Bija skaistas, siltas maija dienas vidus, kad autobuss ar LU Filoloģijas studentiem, viņu pasniedzējiem, kā arī ar vairākiem cienījamiem dzejniekiem devās ceļā uz Jelgavu, kur bija paredzēts literārs pasākums par godu lietuviešu dzejnieka Mairoņa (Jona Mačuļa) 140. dzimšanas dienai.

Pirms 70 gadiem tieši Jelgava bija tā vieta, kur Maironis svinēja savus 70 gadus, savu pēdējo jubileju... Tas bija nozīmīgs notikums laikā, kad pat Lietuvā vēl nebija atzīmēta neviena dižā dzejnieka jubileja, viņu sāka publiski atzīt tikai pēc nāves. Par to rakstījušas kā Lat-

vijas, tā arī Lietuvas avīzes, un tagad, pēc 70 gadiem, radās doma par lietuviešu un latviešu dzejas dienu, veltot to Mairoņa piemiņai. Par vienu no šīs dzejas dienas idejas autoriem varētu uzskatīt Kazimieru Pūru, kurš pagājušā gada lietuviešu Dzejas dienu krājumā ļoti izteiksmīgi aprakstījis notikumu pirms 70 gadiem. Un, lai stiprinātu lietuviešu un mūsu dienviņu brāļu lietuviešu draudzības saites, kā arī lai klausītos radu tautu dzeju, šoreiz liels pulks jelgavnieku, rīdzinieku un citu pilsētu iedzīvotāju pulcējās Jelgavas Vēstures un mākslas muzejā, kas reizē ir arī izcilā latviešu mākslinieka Ģederta Eliasa muzejs. Pasākumu atklā-

ja un vadīja otra svētku idejas autore-akadēmiķe, LU profesore Dace Markus, ar svinīgām runām uzstājās Jelgavas saimnieki, pašvaldības pārstāvji, LU Filoloģijas fakultātes dekāne profesore Janīna Kursīte-Pakuļe, Lietuvas vēstnieks Latvijā Petrs Vaitekūns, biskaps Antons Justs un daudzi citi. Pēc runām latviski un lietuviski dziedamas dziedāja Jelgavas Bērnu un jauniešu centra meitenes, kā arī enerģiskas dziedātājas no Jelgavas lietuviešu folkloras grupas. Savus sveicienus un veltījumus dzejā šai dienā sanākušajiem cilvēkiem nodeva latviešu dzejnieki Knuts Skujenieks, Imants Auziņš un Kārlis Vērdiņš, kuriem blakus

ar lietuviešu dzeju stājās lietuviešu dzejnieki, tulkotāji un literatūras zinātnieki - Vlads Brazjūns, Kēstutis Nastopka, Ērika Drungīte, Ona Mikalauskienē, Jons Ivanauks un Dzintars Irbīte. No Lietuvas bija atbraukuši Mairoņa muzeja pārstāvji, kuri sev līdzī ipaši šim pasākumam par godu bija atveduši nelielu izstādi par lietuviešu dzejnieku. Savu ieguldījumu svētku noskaņā deva arī Filoloģijas fakultātes studenti - ipaši jāizceļ Anita Ščucka, Baiba Saulīte, Iveta Kaļva un Gunta Nešpore, kuras runāja dzejoļus lietuviešu valodā. Klāt bija arī meiteņu lietuviešu valodas pasniedzējs Edmunds Trumpa, kurš ļoti juta līdzī Filoloģijas

fakultātes studenšu priekšnesumam. Tā, dzejai mijoties ar svinīgām runām, laiks paskrēja nemanot. Pienāca vakars, un bija jānodas atpakaļ uz Rīgu. Bija prieks piedalīties tik piesātinātā un pacilājošā pasākumā, kurā pēc ilgāka pārtraukuma atkal varēja stipri izjust baltu tautu kopību.

Baltu filoloģijas magistrantūras 1. kursa students
PAULS BALODIS

Dzejas daudzkrāsu koka pakājē

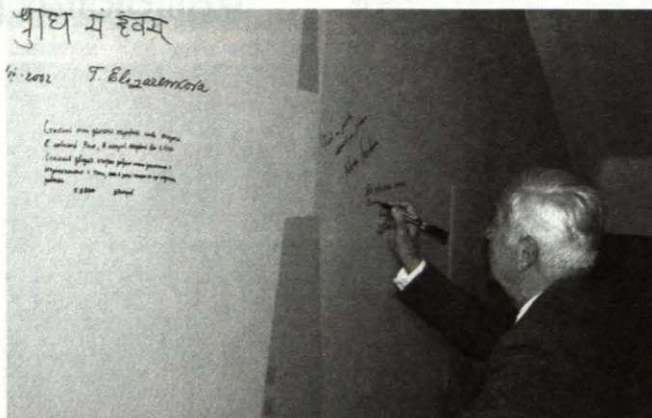
No kreisās: Lietuvas vēstnieks Latvijā Petrs Vaitekūns, profesore J. Kursīte, Valsts prezidente V. Viķe-Freiberga, LU rektors I. Lācis

Desmitā maija pēcpusdienā Filoloģijas fakultātes otrā stāva foajē pulcējās visi tie, kuri vēlējas sveikt fakultātes dekāni

Janinu Kursīti ar apjomīgās "Dzejas vārdnīcas" klajā nākšanu. Saulaini un kautri smaidot, autore uzklausa apsveicēju

siltos un dažbrīd asprātībā dzirkstošos suminājuma vārdus. Pasākumu vadīja Baltu filoloģijas nodaļas vadītāja D. Markus un etnomuzikologs V. Mukstupāvels. J. Kursīti sveic gan pazīstami literāti - K. Skujenieks, R. Dobrovenskis, N. Ikstena, R. Mūks, A. Eglītis u. c., gan arī bijušais LU rektors J. Zaķis. Apsveikuma runās tika pausta apbrīna, ka par dažkārt "sauso", nebūt ne vienmēr interesanto dzejas teoriju iespējams runāt tik interesanti un "dzīvi", kā tas darīts J. Kursītes jaunajā grāmatā.

Pasākuma otrajā daļā uzrunu teica mūsu valsts prezidente V. Viķe-Freiberga. Tas liecina, ka "Dzejas vārdnīcas" iznākšana patiesi ir notikums - ne tikai filologu aprindās, bet arī latviešu kultūrā kopumā.

Filozofs Roberts Mūks atstāj savas pārdomas sienai

Tie, kuri sajuta aicinājumu savas izjūtas paust poēzijas valodā, tika laipni lūgti papildināt fakultātes dzejas un autogrāfu sienu ar jauniem uzrakstiem.

Filoloģijas fakultātes ēkā uz brīdi krāšņi uzplauka dzejas daudzkrāsu koks.

Desmitā maija pēcpusdienā

IEVA JASINSKA

impresijas

Zem Latgales varavīksnes

Pavasariņā aprīļa nogalē no Rīgas dodamies uz 22. Podnieku dienām Latgalē. Gaiši krāsotais autobuss ar uzrakstu "Ceļosim kopā" mūs ved cauri tikko plaukstošām bērzu un kļavu audzēm, dārzos ziedošām narcisēm, augļu kokiem, kas piesardzīgi sāk fīties baltu un rozīgu ziedu mākoņos. Mežmalā gar šoseju zili balti vizbuļu puduri, bet pāri galvām - koši zila debess ar baltiem, kā tikko uzbužinātiem mākoņiem.

Noslēpumaini un rīmti mūsu busam līdzī skrien Daugava. Kā rūpīgi izgludināta sidrabaina atlasa lenta, kurā atspoguļojas krasta dubultattēls. Acis kāri tver plaukstošo lapu zaļumu nianšes, un sirds dziļumos ķīķina šķelmīgs pavasara velniņš: "Beidzot, beidzot "no putekļiem laukā, no dūmiem", laukā no Rīgas!"

Pusceļā Daugavas malā uz akmens ieturam nelielu gastronomisku pauzi, tad vāpiešu grupas foto, un atkal autobusa riteņi mēro lauku un mežu ieskauto šoseju. Lūk, birtāla trausli iezīmētām bērzu stumbru aprisēm gluži kā vecmeistara Kārļa Sūniņa akvareli, sulīgi brūnā uzartā laukmalē kā Eduarda Jurķeļa gleznās, bet ziedošo dārzu puduros saskatām ko radniecīgu ar Vilhelma Purviša vai Anša Artuma otas triepieniem.

Beidzot cauri Rēzeknei autobuss ieligo Griškānu pagasta "Moldedžūs" pie podnieka Pētera Ušpeļa. Tur jau priekšā gan tāli, gan tuvi ciemi. Pēteris mūs sagaida sodrējainām rokām, skoteli aizsējies, jo

pašreiz cepla kurināšana iet pilnā spēkā. Zālajā aiz mājas rosās keramiķis Imants Klīdzējs, kārtodams cepli rakū dedzinājumam, bet netālu kā jānugunis zvēro redukcijas ceplis, ap kuru sasēduši Latgales podniekmeistari. Ciemiņiem pa vidu rosās Ušpeļu Pētera kundze - te ar vārtu cūkpuvu bļodu, te uz blukēna noliekot pelēkos zirņus vai alus krūku.

Atbraucēji ziņkārīgi pulcējas te pie viena, te otra cepla. Viss notiek mierīgi, svinīgi, bez lieka skaļuma, saskaņā ar nerakstītiem podniekmeistaru likumiem un dziļā saskaņā ar dabu. Laukmalē, kur izrakta "Jaunā Rāzna" (kā joko Pēteris) un rēgojas paprāvi kūdras kalni, pāri koku galotnēm debesu Pēteris pārmetis liganu varavīksnes tiltu - zīmīgu un maģisku, zem kura treju ceplu versmē mālzeme pārtop mākslā.

Ušpeļu podniekdzimitas tradīcijas jau iesniedzās otrajā gadu simtā, un, vērojot, kā divi mazi Sprīdiši basām kājēlēm labi ja lāpstas kāta garumā (Ušpeļu Pētera mazdēli) dūšīgi lāpsto zāģu skaidas spaiņos rakū dedzinājumam, atskārstu - dzimitas tradīcijas turpinās.

Saule pie apvāršņa lēnām iegrimst novakara mākoņstrēlēs, un cauri Moldedžu cepla melnajiem dūmu mutuljiem iezaiļojas pirmā vakarzvaigzne. No kurtuves telpas pāri laukiem aizskan latgaļu mēlē dziedāta dziesma. Arī tā ir tradīcija - dziesma palīdz ugunsversmē vāpei (glazūrai) pārtapt spožā, zili zaļi dzeltenā brīnumā. Pa to laiku pie rakū cepla kāda no Somijas viešņām cimdiem rokās ar milzīgām stangām rauj

no cepla kvēlojošus podus un met skaidu spaiņos. Ušpeļu Ieva tos pārklāj mitrām avīzēm, metāla vākiem, un tad apkvēpušie brīnumi jāgaida vēl nepilnu stundu.

Visapkārt dūmo, sprakšķ, gruzd. Pavasara vēsma iemet sejās pa sodrēju sauju, acu pāri kāri lūkojas uguns liesmu erotiskajā dejā, bet pāri visam lietu kārtību dabā un cilvēkos no pavasariņā naksniņās debess uzlūko liels un dzeltens pilnmēness.

Nākošais rīts Rēzeknē ienāk ar baznīcu zvaniem. Latgales Māra savu zeltīto krustu paslējusi pret saules pielietajām pavasara debesīm, un mēs pošamies uz melnās keramikas cepla atvēršanu keramiķu Vogulu darbnīcā Lendžu pagasta "Ceplišos". Ceļu rāda Ušpeļu tēvs, koši zilu lakatu apsejies un pastalām kājās. Viņš izskatās kā rūķis vai meža vecis, un viņa skatienā ir kaut kas no noslēpumaina troļa.

Jau iztālēm redzams, ka "Ceplišu" mājas pagalms ir pilns vieglajām automašīnām, starp kurām kā skudras tekalē ciemiņi. Piekvēpušais cepla nams ļaužu pilns. Kamēr dviņu brāļi - Voguli jaunākie - novāc cepla lausku virsējo krāvumu, tēvs savā lēnīgajā balsī ar sirsnīgu, dzēlīgu humorīgu komentē notiekošo.

Zaļā tautastērpā un baltiem ziediem rokās pie cepla iznāk Vogulu Olga un sveicina visus 22. Podnieku dienās Latgalē. Viens pēc otra tiek celti arī melnās keramikas brīnumi un turpat arī pie cepla telpas no sodrējiem mazgāti mazbērnu vanniņā. No cepla līdz bērzu kalnam izveidojas "cilvēku

upe", no rokas rokā, apglāstīti un apmīļoti, ceļo vēl silteni keramikas brīnumi. Mierīgi un bez iepriekšplānotas režijas bērzu audzē uz blukēniem, celmiem un zālajā spontāni veidojas melnās keramikas izstāde. Fotoaparātu klikšķi, dziesmas, lietīšķas sarunas, pirmie pirkumi. Meistari, apbrīnotāji, mākslinieki, deputāti, studenti un bērni - visi vienā raibā mutuli, un pāri visam stabuļu un ūdenslakstīgalu treļļi, ko cenšas pārtrūpot bērza iemeties strazds.

No "Ceplišiem" automašīnu karavāna traucas atkal uz Ušpeļu Pētera "Moldedžiem", kur vienlaikus būs iespējams skatīt glazūras, rakū un redukcijas ceplu atvēršanu. Dūmaini sidrabaina, melnīgsnēja un spoži vāpēta keramika kārtojas pagalmā. Zīlbīnīši spoži - zili zaļi dzeltenī vāpēti podi, šķīvi un krūkas rindojas puķu dobē starp dzeltenām narcisēm un zilām muskarēm. Un apjūsmotājiem ir tā retā izdevība ne tikai lūkot ar acīm, bet arī pacelt

pret sauli, fotografēt un kāri ar plaukstu pārļaut pār krūzes vai poda apaļumiem. "Izgaršot" ar rokas pieskārienu - tas ir pavisam kas cits, nekā tikai vērot iztālēm, kā ierasts muzeja izstādēs.

Noslēgumā krāšņie pavasara un keramikas svētki Latgalē pulcina meistarus, viesus un amata brāļus gleznu un keramikas izstādē Rēzeknes rajona padomes zālē. Pirmo reizi bijām liecinieki arī savdabīgas Latgales podniekmeistaru portretu galerijas aizsākumam, kas kopā ar tradicionālo keramiku un arī jauno Latgales meistaru jaunatklājumiem veidoja bagātu un pārliecinošu kopklastu.

Ik gadu Latgale Latviju bagātina ar savdabīgu trīsvienību: "Cilvēks, māls, pavasaris", un šopavasari minētās trīsvienības fantastisko triumfu vēroja arī TLMS "Vāpe" un tās vadītāja

HELGA INGEBORGA MELNBĀRDE

Jaunieši attīsta iniciatīvu, izglītojoties par Eiropu un iepazīstot Latviju

"Youth Way" delegāti nopietnas diskusijas laikā

... un izklaidējoties ...

Aprīļa vidū starptautiskā studentu apmaiņas organizācija "AIESEC Rīga" sadarbībā ar Jaunatnes Starptautisko Programmu aģentūru rīkoja projektu "Youth way", kurā piedalījās jaunieši no astoņām valstīm: Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Slovākijas, Somijas, Polijas, Portugāles un Vācijas. Projektā iesaistījās ap 50 cilvēku, kopīgi iepazīstot Latvijas skaistākās vietas, diskutējot par sabiedrībā aktuāliem jautājumiem, veicinot starpkulturālo saskarsmi un tādējādi attīstot sevi vēlmi uzņemties iniciatīvu.

Projekta laikā jaunieši iepazīs ne vien Latvijas galvaspilsētu Rīgu, bet apmeklēja arī Ventspili, Jelgavu, Siguldā un Cēsi. Tādējādi projektā tika iesaistīti citu augstskolu studenti un arī lauku skolu skolēni.

Projekta ietvaros jaunieši uzzināja daudz jauna par Vecrīgu, izbaudīja latviešu ēdienu, apmeklēja "Ventspils Naftu", sajūta Latvijas vējaino jūrmaļu (daudzi jūru redzēja pirmoreiz), diskutēja par ekonomikas jautājumiem ar Ventspils Augstskolas studentiem, apskatīja Jelgavas pili, sprieda par izglītību kopā ar Latvijas Lauksaimniecības universitātes studentiem, piedalījās sporta sacensībās Jelgavā, apbrīnoja Siguldā dabu, Turaidas pili, pārbaudīja zināšanas par Latviju un ieguva balvas - suvenirus no "Siguldā Piparbodītes". Tika iepazīta Cēsu

vecpilsēta, Cēsu pilsdrupas, latviešu māksla ..., ..., ...!

Viesos atbraukušie jaunieši prezentēja arī savu valstu kultūru skolēniem Kandavas vidusskolā, Salaspils vidusskolā un Valsts Cēsu Draudzīgā Aicinājuma ģimnāzijā, preti saņemot milzīgu ieinteresētību un Valsts Cēsu Draudzīgā Aicinājuma ģimnāzijā pat skolēnu sagatavotu, ārzemju studentiem veltītu lielu koncertu ar latviešu dziesmām un tautas dejām.

Septiņu dienu laikā delegāti iepazīs cits citu, viens otra valsti un tās kultūru, tādējādi laužot un pārvarot savus stereotipus, iepazīstot Eiropu un Latviju, tās skaistākās vietas.

Par jauniešiem mēdz teikt, ka viņi ir sabiedrības aktivākā, zinātkārākā un atvērtākā daļa. Viņi ir nākotnes paaudze, tie, kas noteiks nākotnes pasaules politisko, ekonomisko un sociālo situāciju. Šī projekta laikā 50 jaunieši pavadīja kopā nedēļu, nodibinot savā starpā ciešus kontaktus. Turpmāk viņi par Latviju, Vāciju, Igauniju, Portugāli utt. vairs nedomās kā par abstraktām vietām, bet saistīs tās ar konkrētiem cilvēkiem, ar DRAUGIEM. Līdz ar to vismaz 50 cilvēkiem būs zudušas stereotipu radītās barjeras. Un tas jau ir daudz!

Projekts tika realizēts ar Eiropas Savienības atbalstu. Taču tā saturs neatspoguļo Eiropas Savienības vai Nacionālās Aģentūras viedokli, tās neuzņemas par to arī nekādu atbildību.

- Kas tev projekta laikā patika vislabāk?

Robertas, Lietuva: - Šāda veida notikumos pats svarīgākais ir cilvēki, nevis ekskursijas vai apmešanās vietas. Man jāatzīst, ka šajā projektā cilvēki bija tiešām brīnišķīgi. Visi bija atvērti un komunikabli, un tieši šis aspekts "Youth way" projektā man deva neatsveramu pieredzi. Mans mērķis bija paplašināt savu horizontu, pārbaudīt sevi internacionālā vidē un, protams, labāk iepazīt Latviju. Es domāju, ka AIESEC organizācija ir izdarījusi lielisku darbu, organizējot to visu mums. Pats galvenais projektā bija izdevies - radīt lielisku atmosfēru, kuru es izbaudīju katru mirkli. Tas taču ir lieliski - sarunāties ar puisi no Somijas, sēžot blakus autobusā, papļāpāt ar meiteni no Vācijas vakariņu laikā, iedzert alu ar puisiem no Slovākijas ballītē un vakarā dziedāt sveču gaismā.

Anna Lisa, Vācija: - AIESEC projekts man patiešām šķita lielisks, īpaši tāpēc, ka bija iespēja iepazīt tik daudzus jaukus cilvēkus. Manas zināšanas par Slovākiju, neapšaubāmi, pieauga, nekad iepriekš nebiju runājusi arī ar portugāļi. Paplašinājās mans redzesloks, un radās iedvesma ceļot. Es saņēmu ielūgumus no visu valstu pārstāvjiem un ceru, ka arī pie manis uz Vāciju kāds atbrauks ciemos, jo tā ir ļoti skaista zeme. Projekta laikā iepazīstināju pārējos dalībniekus un Latvijas lauku skolu bērņus ar savu valsti un paralēli uzzināju daudz jauna arī par citām valstīm. Bija iespēja aplūkot Latvijas skaistākās vietas, un tas mani pamudināja izzināt vēl vairāk. Lieliski!!! Es vēl joprojām atrodos projekta varā, pateicoties tam, uzzināju daudz jauna arī par AIESEC Latvijā. Ar projektu esmu apmierināta un ceru, ka arī organizatori un pārējie dalībnieki jūtas tāpat! Es vēlētos, lai šādi pasākumi kļūtu par tradīciju un cilvēkiem būtu vairāk iespēju gūt līdzīgu pieredzi!

Projekts bija ne vien lieliska atpūta un neformālās izglītības iespēja delegātiem, jauni iespāidi LLU un Ventspils Augstskolas studentiem, ne vien jaunas zināšanas skolēniem, bet arī lieliska pieredze "AIESEC Rīga" biedriem, kuri, paši būdami studenti, ziedoja savu laiku un enerģiju projekta veiksmīgai norisei.

- Ko tu iegūvi, organizējot šo projektu?

Sintija Šimane: - Piedalīšanās projektā man bija lieliska iespēja iegūt jaunas zināšanas un attīstīt prasmes, piemēram, kā efektīvāk strādāt komandā, lai sasniegtu kopīgus mērķus, arī kā vadīt grupu. Projekta

unikalitāte izpaudās arī tajā, ka bija iespēja vienlaikus kontaktēties ar visdažādāko valstu pārstāvjiem, iegūstot jaunu kultūrpieredzi un draugus.

Velga Dišlere: - Lielisku pieredzi projekta organizēšanā - sākot no pavisam sīkām lietām, kā netīro šķīvju novākšanas organizēšana, līdz pat lieliem pārplānošanas jautājumiem - cik elastīgiem jābūt, kā jāpiemērojas situācijai. Ieguvu neatsveramu pieredzi, cik daudz sīku, neparedzētu lietu var atgadīties, iemācījos, ka vienmēr jābūt plānam B.

Tā bija pieredze arī cilvēku vadīšanā un koordinēšanā - lielās un mazākās grupās, cik daudz kas ir jāparedz uz priekšu, jāpiedomā, lai delegātiem būtu labi, lai viņi būtu informēti, paēduši, laimīgi un smaidīgi.

Tā bija arī iespēja tuvāk sa-

ka, kā viena nedēļa var dot tik daudz, un to, kā vienā nedēļā var izdzīvot tik daudz, jāsaka tikai viens - projekts ir izdevies un sasniegjis savus mērķus, veicinājis starpkultūru sapratni, attīstījis un pilnveidojis jauniešus, kuri galu galā būs mūsu nākotnes sabiedrība!

Projekta norise nebūtu bijusi iespējama arī bez atsaucīgu Latvijas uzņēmēju palīdzības. Projektu "Youth way" atbalstīja tādi uzņēmumi kā "Siguldā Piparbodīte", Cēsu gaļas kombināts "Ruks", ceptuve "Juma" Siguldā, "Junona", kafējnīca "Trīs Draugi", vairumtirdzniecības bāze "MeDa Vd", ceļojumu aģentūra "Airisa un co", Latvijas Mūzikas akadēmijas Studentu klubs, SIA "Furšets", z/s "Zelta vārpa", "Kvintu saldumi", SIA "Daga", a/s "Ventspils maiznieks", kā arī Latvijas Kultūras skola.

Organizētāju komanda "pēc labi padarīta darba" AIESEC birojā!

strādāties ar atsevišķiem organizatoru komandas cilvēkiem, vērot viņus darbā. Tas ir tik ļoti bagātinoši - redzēt, cik dažādi cilvēki strādā, cik atšķirīga ir pieeja, spēt ieraudzīt labās un uzlabojamās lietas un dalīties šajā pieredzē ar citiem.

Protams, tā bija arī lieliska izdevība iepazīties ar citām kultūrām, parunāties ar sava vecuma jauniešiem no citām valstīm un atklāt, cik daudz stereotipu ir mūsos un cik daudz mēs nezinām pat par tuvākajām kaimiņvalstīm!

Tas bija lielisks projekts, kas deva man draugus, neat-sveramu un neatkārtojamo pieredzi organizēšanā, daudz jaunu zināšanu un dzirksteļojošas acis! Dzīve ir skaista!

- Vai projektu var uzskatīt par veiksmīgi izdevošu?

Izles Saleniece, projekta koordinatore: - Es domāju, ka, redzot prieku un smaidus delegātu sejas, to, kā viņi pamazām kļūst par draugiem, vērojot skolēnu mirdzošās acis kultūru prezentāciju laikā skolās, to, kā projekta organizatoru komanda iziet cauri neskatāmām grūtībām, mācās no tām un kļūst arvien patstāvīgā-

- Bet kas tad īsti ir AIESEC, kas visu noorganizēja?

AIESEC ir starptautiska studentu apmaiņas organizācija, kas papildus studentu apmaiņai organizē arī dažādus projektus, kuri aktīvi mijiedarbojas ar AIESEC mērķi - sekmēt sabiedrības labklājību, pilnveidojot jaunu cilvēku zināšanas un prasmes.

Ja arī tevi ir ieinteresējusi iespēja iegūt jaunus draugus visā pasaulē, iepazīt citas kultūras, attīstīt savas prasmes un iemaņas projektu organizēšanā, kuras tu nekad nevarētu iegūt nekur citur, pievienojies mums jau rudenī!

Ja tev ļoti, ļoti gribas, nāc jau tagad, AIESEC birojā tevi vienmēr sagaidīs draudzīgi jaunieši, kuri, gluži tāpat kā tu, vēlas kaut ko darīt sabiedrības labā, attīstīt arī sevi, un kuri, tāpat kā tu, tic, ka MĒS varam!!!

AIESEC biroja adrese - Aspazijas bulvāris 5, tālr.: 7034605.

ASNATE AUGSTKALNE

Vides jautājumi skar mūs visus un vienmēr bijuši aktuāli. Uz sarunu aicināju PĒTERI AVSĒJEVU, LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes vides zinātņu maģistrantūras studiju programmas 2. kursa studentu, darba "Alternatīvās enerģijas ražošanas procesu ietekme uz vidi Latvijā" autoru.

Par darbu, upju ekoloģiju Latvijā un tās problēmām

Darba tēmu izvēlējies tādēļ, ka tā ir aktuāla un ļoti svarīga no vides viedokļa. Izvēlējies šīs Latvijas upes - Abulu, Ciecēri, Dienvidsusēju, Svēti, Bērzi un Dubnu. Katrā no tām, izņemot Svēti, pašreiz ir vairāk nekā divas mazās hidroelektrostacijas. Kaut gan alternatīvā enerģētika pēc būtības paredz izmantot dabai draudzīgas enerģijas gūšanas tehnoloģijas, tā tomēr iespaido arī vidi, un es, ņemot par pamatu mazās hidroelektrostacijas, pētīju, kādā veidā upēs notiek pašattīršanās procesi, kuru rezultātā tajās nokļuvušie notekūdeņi attīrās, kā arī notiek vesela virkne citu hidrobioloģisko procesu.

su. Latvijas upes, t. sk. arī minētās, bija bagātas ar zivīm, bet laika gaitā to sugu skaits tomēr samazinājies, un dažviet tas var būt saistīts ar HES darbību. HES ietekmes rezultātā mainās gadsimtiem ilgi veidota vide, mainās zivju barības bāze, ūdens režīms, bet pati galvenā problēma ir tieši aizsprosts - nārsta laikā zivis nevar to pārvarēt. Līdz ar to zivju populācija krietni samazinās, līdz pat pilnīgai izušanai (lasis, forele, taimiņš, ālants, nēģis un citas raksturīgas sugas).

Daugava vēl XIX gadsimtā bija lašu upe, bet, kad uzcēla pirmo aizsprostu Kegumā, laši ātri izzuda. Piemēram, Zviedrijā, Dānijā, mazās HES pakāpeniski likvidē, izmaksājot īpašniekiem atlīdzību. Tā ir pieredze, kura, es ceru, būs arī Latvijā. Šeit ir tendence celt HES, jo darbojas dubulttarifs - LAT-ENERGO iepērk enerģiju no ražotāja par dubultu cenu.

Latvijā nelielā teritoriālajā platībā koncentrētas daudzas mazas upes. 777 no tām ir garākas par 10 km. Ar to mūsu valsts upju sistēma ir unikāla. Saglabāt to bioloģisko daudzveidību un kvalitāti ir mūsu paudzes pienākums. Ja pieļausim ekoloģisko disbalansu, tas novedīs pie tā, kā neatgriezeniski pazaudēsim šo ekoloģisko sistēmu, tai skaitā - zivis.

Par vides projektiem Latvijā, to problēmām

2000. gadā pastāvēja projekts uzbūvēt uz Ogres upes 14 HES. Tas ir liels skaits, un upe to neizturētu - tā pārvērstos ar ūdensteci. Šis projekts kļuva zināms sabiedrībai, bija iespēja

aizbraukt uz Ogres upi, aprunāties ar pagasta vadītājiem, vides aizsardzības speciālistiem. Izrādījās, ka cilvēki nebija informēti, kas tad isti ir mazās HES, kādas ir to negatīvās pusēs. Realizējot šo projektu, Ogres upē tiktu degradēta arī tāda nozare kā ūdenstūrisms. Laimīgā kārtā, Ogres projekts netika realizēts un uz vairākām upēm HES celtniecība pagaidām ir apturēta.

Lai vērtētu vides stāvokli Latvijā, nepieciešams atskaites punkts. Te pastāv domino princips - ja ir neliela problēma, tā aug un rada citas. Pusnapietni izskan informācija par Daugavas-Dņepras kanāla būvi. Projekta stadijā ir arī jauna celulozes kombināta izveidošana. Tas liek aizdomāties - vai varas viriem ir dārga Latvijas daba, vai kaut kas nav sakārtots likumdošanā. Ja kāds grib kaut ko būvēt, izmantojot nozīmīgus dabas objektus, tad gala rezultātu bieži vien nosaka nauda. Pagaidām situācija ir šāda - ja arī sākumā sabiedrībai projekts nepatiks, gan jau vēlāk tā ar to samierināsies...

Dabas aizsardzības organizāciju loma. Kas Latvijas dabā piesaista ārzemniekus?

Ļoti lielu darbu veic Vides aizsardzības klubs, arī WWF Latvijas birojs. Viņi savu iespēju robežās informē sabiedrību par to, kādu postu projekti var nest dabai un kā tas var kaitēt valsts prestižam.

Pašreiz Eiropā un visā pasaulē pirmajā vietā ir ekoloģiskie jautājumi - tīrs ūdens, gaiss, produkti utt. Tas piesaista arī

tūristus. Kāpēc ārzemnieki brauc atpūsties tieši uz Latvijas laukiem? Viņi grib atpūsties klusumā, zaļajā zonā, padzīvot neskartā dabā. Latvijā vajadzētu sakopt jau esošos resursus un nepieļaut postījumus uz dabas rēķina. Ja mēs liksim uz svaru uz dabu, ekotūrisms, varam iegūt ļoti daudz - popularitāti visā pasaulē. Nav šaubu, ka Latvija ar laiku piesaistīs tūristus tieši ar savu dabas krāšņumu, daudzveidību, jo kas var būt labāks par tīru gaisu, dzidru ūdeni...

Dažādu alternatīvo enerģijas ieguves avotu izmantošanas iespējas Latvijā

Latvijā ir potenciālas iespējas izmantot arī citus alternatīvos enerģijas iegūšanas veidus. Nākotnē varēsim izmantot tādu resursu kā vējš, piemēram, Kurzemes piekrastē, Aināzos. Ar katru gadu klimats pasaulē kļūst aktīvāks, tas nozīmē arī to, ka pieaug vēja intensitāte. Kurzemes piekrastē daži vēja generatori jau uzstādīti. Pie Ventspils, piekrastē, plānots izveidot parku, kurā tiktu iekļauti ap 20 lielaudas vēja generatori. Var izmantot arī saules enerģiju - gadā Latvijā ir vairāk nekā 1000 saulainu stundu. Projektējot un būvējot jaunas mājas, var ielānot jumtus, kuros izveidot speciāli paneļi elektrības ražošanai. Zviedrijā, Somijā, Dānijā saules enerģiju izmanto ne tikai elektroenerģijas iegūšanai, bet arī ūdens sildīšanai. Tas, protams, ir darbietilpīgs un dārgs pasākums. Vides aizsardzības un reģionālās

attīstības ministrija varētu atbalstīt saimniekus, kuri ir gatavi izmantot videi draudzīgas tehnoloģijas. Nepamatoti ilgi tiek risināts jautājums par biodegvielas rūpnīcas celtniecību, kas Latvijā ļautu ražot videi draudzīgu degvielu. Kā pozitīvu momentu var atzīmēt SIA "Getliņi ECO", Rīgas Domes un Zviedrijas valsts kopprojektu par metāna gāzes atskaites pilsētas izgāzuvē un elektroenerģijas ražošanu.

Informētība par vides jautājumiem. Daba Rīgas centrā

Sabiedrība vairāk runā par politiku, ekonomiku. Par vides problēmām spriež tikai tad, kad notiek kaut kas ļoti nopietns. Labs piemērs ir Ķeizardārs, kur ar sabiedrības atbalstu tomēr tika panākts pozitīvs rezultāts - saglabāta gleznaina vieta Rīgā. Sabiedrībai jāskaidro noteicošais vārds šajos jautājumos, tā nevar tikt atstāta neziņā par tik nozīmīgu problēmu kā, piemēram, Rīgas kultūrvēsturiskā centra apbūve. Ir arī negatīvi piemēri, viens no tiem - pārveidotais skvērs blakus Rīgas Domei. Tas taču ir betona laukums. Ja tur būtu saglabāti koki, mēs būtu tikai ieguvēji...

Rīgas zaļā zona ir testaments, kas mums atstāts, lai ar to prasmīgi rīkotos, koptu. Tas diemžēl nenotiek.

Novēlu visiem studentiem sekmīgi aizstāvēt savus darbus un iegūtās zināšanas izmantot, lai turpmāk sekmīgi popularizētu vides aizsardzību Latvijā.

ANDA LASE

ģeorallijs

Ūdeņu vilinājums

Jau kuro gadu skaistākajā pavasarī laikā, pirms vēl sācies lielais hokejs, ģeotauta dodas iekarot kādu no Latvijas upēm. Šopavasar lielais gods pienācās Iecavai posmā no Mežmuižas līdz Bārbeles-Skaistkalnes ceļam, kura pēc ilgāka pārtraukuma atkal kļuva par ģeorallija upi.

Ceturtdienas vakarā ļaužu burzmā pie Centrālās stacijas iezīmējās kāda visai imponanta teritorija, kuru biežā slāni klāja laivas, teltis, somas un līdzīga ūdenstūrisma atribūtika. Necik ilgi, un autobuss smagi, bet ligani traucās uz Valles pusi. Vakarpusē ap simt galvu lielais ģeogrāfu desants tika izsēdināts netālu no upes... Jau tumsā ieradās daži laivotāji, kuri kļuva par pirmajiem, kuriem bija jāpārņem šo upi, tāpēc spiesti braukšanu sākt jau pirmajā dienā. Viņi iezīmēja visai interesantu perspektīvu - sagāz-

to koku dēļ laivas esot jānes pa krastu ik pa 100 metriem, līdz ar to maksimālais ātrums līdzinās 1 km/h. Bet, tā kā ģeorallijs jau bija atklāts ar neiztrūkstošo veterāna Ingus Liepiņa uzrunu un ģeogrāfu himnu, pasākumu atcēl neviens tāpēc negrasījās.

Prognozes par visai lielu laivu apnešanas īpatnību brauciena gaitā apstiprinājās uzreiz - aiz katra likuma viedēja pa koku aizsprostam, un par to nesatraukties varēja vienīgi plosta ekipāža, kura savu braucamrīku sadūra jau starta procesā - līdz ar to atlikušo ceļu veica kājām. Aizsprostiem dažs laivu vilka pāri, dažs nesa apkārt, dažs gaidīja uz debesu brīnumu, bet viennozīmīgi bija jūtams - ja nebūtu pavasaris un tik jauka saulīte, organizatori un upes izvēlētāji nopietni riskētu cieši saskarties ar slapju auru. Pēc neskaitāmajiem apne-

sieniem (neviens tos neskaitīja, jo rezultāts būtu pārāk nomācošs) laivotāji tika atalgoti ar daudz maz cilvēcīgu upes posmu un bez liekas nervozitātes varēja sasniegt nometnes vietu. Nomaļajā plavas stūrī ugunskurru skaits pieauga ģeometriskā progresijā, laivotāji žāvēja slapjās mantas, dziedāja, gāja rotāļos un citādi uzturēja liksmu garu, lai godam sagatavotos nākamās dienas sportiskajām aktivitātēm, proti, ātrumposmam.

Kad sestdienas rīta saulīte bija pakāpusies krietnā gabalā un apžāvējusī slapjās laivas, sportiskākie iesildīja airus āruma nobraucienam, piedaloties sacensībās zaraina aira mešanā. Ātrumposma gaitā noskaidrojās, ka upe ir gana viltīga, un ne vienai vien ekipāžai nācās lūgt palīgos artēli "Jautrā adatiņa" laivas salāpīšanai. Pēc isākas vai garākas atpūtas rallisti ļāvās straumei, kura steidzīgā-

kos bija aiznesusi krietnu gabalu uz priekšu. Līdz ar galvenā orientiera - gājēju tiltiņa - bezvēsts prombūtni braucēju avangards palaida garām vajadzīgo nometnes vietu un paši sev par pārsteigumu aizbrauca līdz rallija finišam, kur būtu jānokļūst tikai nākamajā dienā.

Pēdējā rallija dienā, kā ierasts, tika spēlēts alpinais futbols (spēlētājiem pa pāriem sasietas rokas). Sīvajā ciņā starp jaunajiem un vecajiem neoficiālais rezultāts bija 1:0 jauno labā, bet oficiālais (noteikts jau iepriekšējā vakarā), kā parasti, vecajiem par labu 5:0. Neiztika bez vēl kādas ģeorallija tradīcijas - balsošanas par dažādās nominācijās izvirzītiem varoņiem. Pie balvām tika odiozākie personāži, piemēram, "Rallija upuris" pirmo nakti pavadīja purvā, "Rallija peldētāja" piecas reizes izbaudīja spirdzinošo Iecavas ūdeni, "Elegantākā eki-

pāža" gāja kājām, "Rallija sazināšanās" bija zaudējis balsi. Par rallija "Misteru" ar pārliecinošu balsu vairākumu atzina Aleksandru, kura fitnesa demonstrējumi un motocikls nevarēja atstāt vienaldzīgu nevienu. Apbalvoja arī ātrumposma uzvarētājus - šai godā jau kuro ralliju pēc kārtas gan lielo, gan mazo airu klasē tika celtas braļu Kleperu ekipāžas (toties otrās un trešās vietas visumā aizņēma pirmkursnieki).

Atpakaļceļš bija nedaudz saguris, bet tikpat liksms kā viss rallijs. Atkal Centrālā pasta apkaime pārpludināja ģeogrāfu pūli, kuri atvadām nodziedāja ģeogrāfu himnu. "Es miera dzīvi neatzistu, kas laime ir, to meklēšu" skanēja kā apliecinājums, ka nākošajā ģeorallija lielā ģeotauta atkal satiksies.

ANETE POŠIVA

25. septembrī svinēsim visi kopā!

Daudz laimes!

- Kad pienāk apļa jubileja, tad gribot negribot jādomā, jāatceras, kas paveikts. Tā ir kā atelpa, lai mirkli apstātos un saprastu, kur ceļš vedis tālāk.

Esmu saglabājis iepriekšējo redakcijas darbinieku atstāties dienaspasākumos. 1980. gadu ierakstos ir arī manu studiju biedru vārdi.

Ir mainījies politiskais iekārtas, bet Universitāte jau aizlīdz pārsvarā ir studējusi un strādājoši domnieki cilvēki. Lai rakstus "Students" - "Padomju Students" - "Universitātes Avīze", manurāp, vienmēr ir piesaistījis domniekus cilvēkus. Tie, kas vēlējušies iegūt ātru slavu, varu izmantojot preses starpniecību vai kādu amatu redakcijā, diemžēl visbiežāk nav izturējuši lieldarbu. Un, gluži otrādi, ir redakcijas darbinieki vai ārsta autori, kas necenšas "sausmīgi" spīdēt, taču viņi dzīvi ir daudz ko paveikuši un ir ļoti jauki cilvēki.

Vairākus paudzes ir līdzpārdozējuši redaktors Dzidras Sondores aktivitāmi. Redaktore Anita Martinšone gan saka, ka viņai "lekrīta" tūlks laiks, jo visu ctenā nolekt un kontrolēt vienāg part.

Sobrid galvenā redaktore **ILZE BRINKMAINE**

ja, taču ap viņu arī pulcējies gan interesanti un radoši cilvēki, līdzīgi kā ap Ingu Helmani.

Kad lūdz bijušos kolēģus un autorus atcerēties kādu epizodi no darbosnās laikraksta redakcijas, visbiežākais gandarījums man personīgi bija viņu atzinums, ka varējuši radoši izpausties.

Esot galvenā redaktore amatā, esmu vēlējusies panākt, lai cilvēki varētu radoši atdāties, attīstīties, jo to augstu vērtēju arī atbilstoši pret sevi.

Priecījos par katru, kas turpinā strādāt jarmālistā vai, lai tagad saka, sabiedrisko attiecību jomā, vai citā interesantā darbā.

Inga Reča raksta, ka es laicam esot bijusi stipri brīvdomīga, ka atļāvu savas idejas realizēt jaunkārtējā studentē. Drižāk joprojām vēlos uzticēties cilvēkiem, neskatoties uz to, ka ir nācies arī uzties.

Iza Reča raksta, ka es laicam esot bijusi stipri brīvdomīga, ka atļāvu savas idejas realizēt jaunkārtējā studentē. Drižāk joprojām vēlos uzticēties cilvēkiem, neskatoties uz to, ka ir nācies arī uzties.

Iza Reča raksta, ka es laicam esot bijusi stipri brīvdomīga, ka atļāvu savas idejas realizēt jaunkārtējā studentē. Drižāk joprojām vēlos uzticēties cilvēkiem, neskatoties uz to, ka ir nācies arī uzties.

Iza Reča raksta, ka es laicam esot bijusi stipri brīvdomīga, ka atļāvu savas idejas realizēt jaunkārtējā studentē. Drižāk joprojām vēlos uzticēties cilvēkiem, neskatoties uz to, ka ir nācies arī uzties.

Sobrid galvenā redaktore **ILZE BRINKMAINE**

stos joproj un redētē lēkās un nevēlētī padeiktos teiksmus un tad kā pēris uzstās klājas un izlabot.

Ko vēl savai avīzei gaidītu kādu jubileju?

Man šķiet, ka redakcijai netraucētu strādāt un atstāties kā graudi no pelnāmi, un to, kas palīdz avīzes tapšanā no rakstītāju vides - tā izmēģinātu ar iedvesmu un interesantām rakstiem būtu vairāk.

- lai atbilstu laikraksta darbiniekiem par veikto darbu no sirds būtu mazliet lielāka nekā simboliska, un

- vienmēr, kas strādā no sirds, kādreiz man bija kļuva vēlējusies strādāt Universitātē, un šis sapnis ir piepildījies. Mans darbs bija stāvs turojās ceļturājam gadu desmitāmi, esmu strādājis arī lielās preses izdevumos, un to tempā man nav svešs. Varu sevi pieskaitīt darbojošajiem rindām; mans uzdevums - datorā ievadītās teksto - rak-

Visu mīlu vēlot - **BRIGITA KERSTENA**

Laimīga liktena pirksts

Pirma vairākiem gadiem, kārtējo reizi papērmis rokās "Universitātes Avīzes" izdevumu, ko nekad neļāuju, bet alkad tikai pāršēršēju, uzmetot acis vīrsrakstiem un fotoattēliem, uztūros vīrsnosā studijām: "Acina darbi literāro redaktori(u) - acinā Filoloģijas fakultātes studentēti), kas palīdzēju novērst tekstos kļūdas." Fotogrāfi man vēl nenāca ne prātā, ka drīz vien nāksies ar saspindzinātu vīrsnosā uzlabot katru "LU" avīzes numura rakstus no pirmās līdz pēdējai rindai un lai darītu to ar patīku un aicinājumi!

Labašs liktenis lēma, ka "Universitātes Avīzes" redaktore pienāmiņai tika uzticēti man - 3. kursa filoloģijas stu-

denti, un, sākot ar pirmo darba dienu, maziet nopunējāmi filoloģos ikdienā iespējā spāns, rotājis saules stariņš. Līdzās negadot atbrādas kaut kas manā mūžā vēl nebūjis kolēģi. Pēkšņi man piederēja tik daudz - kopīgas darātoras darba stundas, kad kopā darīto ar pildspalvas, zib rokās un fotoaparātu gaisma, balss papīrs pa devīgi utzver dzīvu domu grupas, galdi savēras no aprakstītu lapu kalniem... Izbraucieni pie plakātosnās dabās brīds, sagadot vasaru... Visi kopā esam gājuši pat pa moli, lai būtu tāli jūrā... Te pat redakcija ik gadu snieguši Ziemassvēdus, labos allaž apzēsmos, kas labu rokū sagādājam gādājam, lai būtu tāli jūrā... Bez viņu tā manam studijam un reizē jaunības laikam pietrūku, kaut kā ļoti būtiska. Arī personiskā dzīvē - agrāk nesapņā pat šedomsnās, ka kādā vasarīgā dienā šis pašas redakcijas durvis atvērs vislielā kā saule, ko iemēļu vairāk par visu šajā ziedošajā un mājokā pasaulē. Tā nu "Universitātes Avīze" man nozīmē vispārēto notikumu un pat vēl vairāk - vietu, kur man gluži vienāris bija lemtis nokāst.

IEVA JASINSKA

Vēlos mājā sveicināt gan bijušos, gan pašreizējos

"Universitātes Avīzes" darbinieku un novēlēt vēl ilgus darba gadus. Lai veiksmē, iniciācija un radošās idejas neatstāj jus ne mirkli!

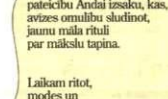
Darbs "Universitātes Avīzē" man vienmēr palīks gaisā atmiņā, ja, kas rakt mēs protam. No dzījam dzījam notikums augstā ceļam. Džeizē citā neapmānītiem.

Nevēlētā mēs mēs laids jāiz, Citreiz būtu, nēvēlēt mēs esam. Ko teikt? Tādi nu mēs esam - Dažs žurnālists, cils atkal tika uzstāts, Kas rakstīt un notikums pasauē grīb laist. Un iepazīstināt mēs visus. Ar jaunām vērsimām, idejām un džeizē rindam. Ar visu, ko, kas nāk no sirds. Un to, par ko grīb dalīties ar citiem.

dažu šis iestādes tēlu, stāstot par labu un vērtīgu, kas šeit notiek. Ipaši cieša sadarbība veidojusies ar "Universitātes Avīzi". Ir gandarījums, ka caur manām publikācijām Universitātē uzina par interesantu viedni no šīs svarīgākajām struktūrvienībām. Dažs sadarbības, manurāp, joprojām valda uzskats, ka grāmatu izsniegšana ir vienīgais bibliotēkai darāmāis darbs un ka tas vieglāk par vieglu, bet aktuālu.

Ceturtdienās, kad nododami materiāli, "Universitātes Avīzē" ir patkami iegrēzies, un ne tikai tad vien. Jauka, atsaucīga, ielēnērtā gaisotnē! Ipaši kā redaktore, es domāju, raksturīga līdzsvarota, dažādās viedokļos cieņoša attieksme, un arī tas sadarbību padarā tikam.

Mūsu valsts lielākajai augstskolai savs preses izdevums, kas pedēģā lāķā klūvis ipaši košs un lasāmiņai parocīgs, bij ir un būs. Astodespēdniekiem raksturīgā pagurums, sāpība, ka visā palīcīgā vien pagātnē, nelēdi nesāistās ar "Universitātes Avīzes" soderu. Avīzē ir jama, sprauņa un darboties grībota. Lai tālā tā ir un palīcīk nākamās astodespēdniek gados, lai ne vienam visu šī redakcija klūst par pirmo, kur iespējami viņa darbi.

LINDA KALNIŅA

Vēlos mājā sveicināt gan bijušos, gan pašreizējos

dažu šis iestādes tēlu, stāstot par labu un vērtīgu, kas šeit notiek. Ipaši cieša sadarbība veidojusies ar "Universitātes Avīzi". Ir gandarījums, ka caur manām publikācijām Universitātē uzina par interesantu viedni no šīs svarīgākajām struktūrvienībām. Dažs sadarbības, manurāp, joprojām valda uzskats, ka grāmatu izsniegšana ir vienīgais bibliotēkai darāmāis darbs un ka tas vieglāk par vieglu, bet aktuālu.

Ceturtdienās, kad nododami materiāli, "Universitātes Avīzē" ir patkami iegrēzies, un ne tikai tad vien. Jauka, atsaucīga, ielēnērtā gaisotnē! Ipaši kā redaktore, es domāju, raksturīga līdzsvarota, dažādās viedokļos cieņoša attieksme, un arī tas sadarbību padarā tikam.

Mūsu valsts lielākajai augstskolai savs preses izdevums, kas pedēģā lāķā klūvis ipaši košs un lasāmiņai parocīgs, bij ir un būs. Astodespēdniekiem raksturīgā pagurums, sāpība, ka visā palīcīgā vien pagātnē, nelēdi nesāistās ar "Universitātes Avīzes" soderu. Avīzē ir jama, sprauņa un darboties grībota. Lai tālā tā ir un palīcīk nākamās astodespēdniek gados, lai ne vienam visu šī redakcija klūst par pirmo, kur iespējami viņa darbi.

dažu šis iestādes tēlu, stāstot par labu un vērtīgu, kas šeit notiek. Ipaši cieša sadarbība veidojusies ar "Universitātes Avīzi". Ir gandarījums, ka caur manām publikācijām Universitātē uzina par interesantu viedni no šīs svarīgākajām struktūrvienībām. Dažs sadarbības, manurāp, joprojām valda uzskats, ka grāmatu izsniegšana ir vienīgais bibliotēkai darāmāis darbs un ka tas vieglāk par vieglu, bet aktuālu.

Ceturtdienās, kad nododami materiāli, "Universitātes Avīzē" ir patkami iegrēzies, un ne tikai tad vien. Jauka, atsaucīga, ielēnērtā gaisotnē! Ipaši kā redaktore, es domāju, raksturīga līdzsvarota, dažādās viedokļos cieņoša attieksme, un arī tas sadarbību padarā tikam.

Mūsu valsts lielākajai augstskolai savs preses izdevums, kas pedēģā lāķā klūvis ipaši košs un lasāmiņai parocīgs, bij ir un būs. Astodespēdniekiem raksturīgā pagurums, sāpība, ka visā palīcīgā vien pagātnē, nelēdi nesāistās ar "Universitātes Avīzes" soderu. Avīzē ir jama, sprauņa un darboties grībota. Lai tālā tā ir un palīcīk nākamās astodespēdniek gados, lai ne vienam visu šī redakcija klūst par pirmo, kur iespējami viņa darbi.

LINDA BIELE

Mūsu darbam piešķir vērtību

Nepārajam jā, ja kaut kas nav bijis tev pa prātam.

Tu esi "UA" lasītājs, tad zini, ka visā šeit strādājošie ir ļoti interesanti, gudri, atsaucīgi un cilvēki, un man vienmēr priekš strādāt ar viņiem kopā (no labā, gandarījumiem!).

Tu esi "UA" lasītājs, tad zini, ka visā šeit strādājošie ir ļoti interesanti, gudri, atsaucīgi un cilvēki, un man vienmēr priekš strādāt ar viņiem kopā (no labā, gandarījumiem!).

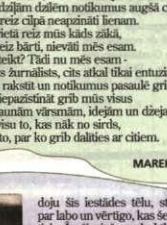
TOMS GRINBERGS

Mūsu darbam piešķir vērtību

Kāds teic uz šīs pasaules: Mēs dzīvi - brīvi esam un rakstīt protam, Kāds arī teic, ka rakt mēs protam. No dzījam dzījam notikums augstā ceļam. Džeizē citā neapmānītiem.

Nevēlētā mēs mēs laids jāiz, Citreiz būtu, nēvēlēt mēs esam. Ko teikt? Tādi nu mēs esam - Dažs žurnālists, cils atkal tika uzstāts, Kas rakstīt un notikums pasauē grīb laist. Un iepazīstināt mēs visus. Ar jaunām vērsimām, idejām un džeizē rindam. Ar visu, ko, kas nāk no sirds. Un to, par ko grīb dalīties ar citiem.

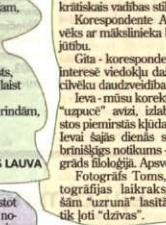
MAREKS LAUVA

Mūsu darbam piešķir vērtību

Kāds teic uz šīs pasaules: Mēs dzīvi - brīvi esam un rakstīt protam, Kāds arī teic, ka rakt mēs protam. No dzījam dzījam notikums augstā ceļam. Džeizē citā neapmānītiem.

Nevēlētā mēs mēs laids jāiz, Citreiz būtu, nēvēlēt mēs esam. Ko teikt? Tādi nu mēs esam - Dažs žurnālists, cils atkal tika uzstāts, Kas rakstīt un notikums pasauē grīb laist. Un iepazīstināt mēs visus. Ar jaunām vērsimām, idejām un džeizē rindam. Ar visu, ko, kas nāk no sirds. Un to, par ko grīb dalīties ar citiem.

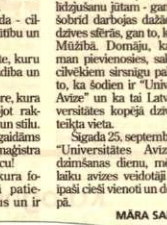
MARA SADOVSKA

Mūsu darbam piešķir vērtību

Kāds teic uz šīs pasaules: Mēs dzīvi - brīvi esam un rakstīt protam, Kāds arī teic, ka rakt mēs protam. No dzījam dzījam notikums augstā ceļam. Džeizē citā neapmānītiem.

Nevēlētā mēs mēs laids jāiz, Citreiz būtu, nēvēlēt mēs esam. Ko teikt? Tādi nu mēs esam - Dažs žurnālists, cils atkal tika uzstāts, Kas rakstīt un notikums pasauē grīb laist. Un iepazīstināt mēs visus. Ar jaunām vērsimām, idejām un džeizē rindam. Ar visu, ko, kas nāk no sirds. Un to, par ko grīb dalīties ar citiem.

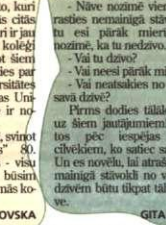
MARA SADOVSKA

Mūsu darbam piešķir vērtību

Kāds teic uz šīs pasaules: Mēs dzīvi - brīvi esam un rakstīt protam, Kāds arī teic, ka rakt mēs protam. No dzījam dzījam notikums augstā ceļam. Džeizē citā neapmānītiem.

Nevēlētā mēs mēs laids jāiz, Citreiz būtu, nēvēlēt mēs esam. Ko teikt? Tādi nu mēs esam - Dažs žurnālists, cils atkal tika uzstāts, Kas rakstīt un notikums pasauē grīb laist. Un iepazīstināt mēs visus. Ar jaunām vērsimām, idejām un džeizē rindam. Ar visu, ko, kas nāk no sirds. Un to, par ko grīb dalīties ar citiem.

GITA LIEPINA

Pulcējās Baltijas universitāšu administratori

◀ 1. lpp.

neformālās sarunās sīkāk izziņāt katru interesējošās problēmas un citu augstskolu pieredzi to risināšanā, un, kas nav mazsvarīgi, iepazīstināt ar reformu gaitu mūsu augstskolā.

Semināra pirmajā dienā interesanta bija Somijas Augstākās izglītības novērtēšanas padomes vadītāja Ossi V. Lindkvista uzstāšanās. Runājot par akadēmiskās vadības virzieniem Somijas universitātēs, viņš uzsvēra domu, ka šodienas izglītības sistēmu attīstības tendences Baltijā telpā norāda, ka universitātes zaudē savu konservatīvi tradicionālo monopola lomu augstākajā izglītībā un vienlīdz nozīmīgi darbojas trijās jomās - mācīšanās un izglītošanās, pētniecībā, pakalpojumu sniegšanā sabiedrībai. Runājot par iezīmējamās tendences un virzienus augstskolu administrācijas darbā laikā, kad notiek pāreja no stingri plānotas uz tirgu orientētu sabiedrību, uzsvērot studenta ne tikai kā pasūtītāja un klienta, bet arī kā partnera lomu akadēmisko procesu vadībā. Ossi V. Lindkvists lielu uzmanību veltīja jautājumiem par

akadēmiskā darba kvalitātes nodrošināšanas un kontroles veidiem Somijas augstskolās.

Kā vienmēr, interesanta un teorētiski pamatota bija Aunes Valk, Atvērtās universitātes pārstāves, uzstāšanās par e-mācīšanās organizēšanas un vadīšanas trīs gadu darba pieredzi Tartu universitātē, parādot šīs mācīšanās un studiju formas priekšrocības, grūtības, ar ko sastopas augstskola, perspektīvas.

Otrajā dienā darbs notika trijās sekcijās, kuru tēmas bija - personāla attīstība un finansēšanas modeļi, fakultātes vadība, ārējo sakaru darba organizēšana augstskolās.

Interesantas bija diskusijas Tartu universitātes jaunizveidotajā Izglītības fakultātē - par fakultātes uzbūvi, veidošanas grūtībām, par kolektīvo un individuālo vadības stilu. Darba grupā izkristalizējās trīs galvenie secinājumi: 1) atbalsts Turku universitātes Medicīnas fakultātes administratora, kurš saskaņā ar mūsu rangu tabulu atbilst fakultātes izpildītāja amata pozīcijai, izteiktajai atziņai - rektori un dekāni nāk un iet, bet mēs (administratori) paliekam; 2) lēmumu, kuri skar fakultāti,

pieņemšanā noteikti ir jāiesaista akadēmiskais personāls; 3) stingri jāieņem individuālie pienākumi un atbildība.

Vēl ļoti simpātiska ir kārtība Igaunijā, kur Izglītības fakultātē ir speciāls programmu attīstības centrs, kas gatavo priekšlikumus skolu mācību priekšmetu programmām un standartiem.

Pēc semināra mūsu Ārējo sakaru daļas vadītāja Alina Gržibovska saņēma pateicības vēstuli no Tartu universitātes prorektora profesores Helles Everaus par aktīvu un rezultatīvu darbu šajā seminārā, kurš bija kārtējais darba posms IRO-BALT projektā, kurā LU iesaistījusies kopš 1999. gada un kurā apvienotas 16 Baltijas valstu universitāšu starptautiskās attiecības organizējošās institūcijas no augstskolām, t. sk. no piecām Zviedrijas universitātēm, Krievijas, Lietuvas universitātes u. c. Latviju šajā projektā pārstāv LU un RTU, bet vadības komitejas sastāvā ir LU Ārējo sakaru daļas vadītāja vietniece Natālija Ivanova.

LU Studiju daļas vadītāja
LOLITA SPRUĢE

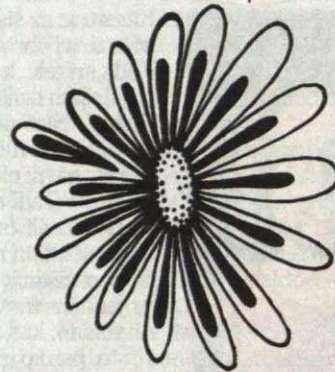

LU pārstāvji O. Judrups un A. Kangro pie Zviedrijas karaļa Gustava II Ādolfa pieminekļa. Viņš 1632. gadā dibināja tagadējo Tartu universitāti ar nosaukumu Academia Gustaviana (no 1802. gada - Tērbatas universitāte)

Divos teikumos

Jau vairākus gadus Itālijas nacionālo svētku priekšvakarā Moderno valodu fakultātes itāļu valodas lektorāts sniedz savdabīgu pārskatu par paveikto akadēmiskā gada laikā, resp., studenti, kuri studē šo valodu, piedalās konkursā par labāko prozas vai dzejas tulkojumu no dzimtās valodas itāļu valodā. Itālijas vēstniecība izvērtēja sasniegto, un vēstnieks - Viņa Ekselence Mauricio Lo Ro - konkursa uzvarētājam 24. maija pēcpusdienā pasniedza vērtīgas balvas, bet nedēļu vēlāk rīkoja pieņemšanu.

ANDREJS BANKAVS,
Moderno valodu
fakultātes profesors

atceramies

Karognesēju atminot

Vēl turpinās pārrunas par pasaules čempionātu un nese-no olimpisko hokeju. 1936. gada olimpiskajās spēlēs pirmo reizi piedalījās Latvijas hokeja komanda. Šajā ziemā, pēc 66 gadiem - otrā reize. Atkal pirmā reize pēc neatkarības atgūšanas. Toreiz - 1918. gadā - tā tika atgūta pēc daudzām simtgadēm.

Abās reizēs valsts olimpiskās komandas priekšgalā atklāšanas parādē karogu nesa hokejists. Šoreiz - Harijs Vitoliņš, toreiz - Leonīds Vedējs. Īstais brīdis, lai šo vīru atminētu. Šādai reizei man glabājas desmitgadīgas piezīmes no sarunas ar L. Vedēju 1992. gadā, viņa viesošanās reizē Latvijā, kas, šķiet, bija pēdējā.

Studentiem nākamībā ļoti nodēvētu, ja kāda papīra lapīna glabātu teicienus un izdarības, kas pēc vairākiem gadu desmitiem tikšanās reizēs, piemiņas brīžos būtu "zelta vērtas". Par pasniedzējiem, treneriem, režisoriem, kursabiedriem. Vai var iedomāties, ka nākamībā ne tikai uz ielas, arī kursa saietos dažu kursabiedru nevarēs pazīt un atcerēties vārdu?... No 36 Latvijas valsts vienības spēlēm Leonīds Vedējs piedalījās 34. Vienīgais hokejists, kuru Latvi-

jas Ziemas sporta savienība apbalvoja ar zelta medaļu. "US" pārstāvis. Komandas kapteinis olimpiādē, komandā, kuras galvenais balsts bija "Universitātes Sporta" hokejisti.

Nesenā pagātnē amerikāņu olimpiskajās spēlēs pasaules spēcīgākajām komandām lika pretim studentus, un zelts rokā!

"US" ir mudināts nākošajās spēlēs mūsu valsts vienībā ieņemt savu kādreizējo vietu. Pasaules hokeja enciklopēdijā par šo spēli Baltijā ir nodaļa "No Vedēja līdz Balderim".

Pēc padomju okupācijas karspēka otrreizējās ienākšanas Latvijā valsts izcilākais hokeja spēlētājs sev dzīvesvietu atrada Amerikas Savienotajās Valstīs. Kādu laiku bija treneris, bet Eiropas un Amerikas hokejs atšķiras, tāpēc radās nesaņķas.

Kā ar pasaulē pazīstamu hokejistu, tieši ar Vedēju Brazīlijas Hokeja federācija slēdza līgumu par ledusspēles ierādīšanu futbola, sambas un džungļu zemes dēļiem. Brazīlija un hokejs. Jā, ledu var sasaldēt pat uz ekvatora. Tā bija otrā lielā Valsts, kurā "US" "auklējums" mācīja hokeja spēli. Tikai tā pirmā to "neatminas", jo kā gan pasaules pamācītājs būtu no kāda prasījis padomu. 1940. gadā,

kad Leonīds Vedējs bija pazīstams "tikai" kā sportists un agronomis - bakteriologs, kurš pārbaudīja no Latvijas izveda-mo sviestu, viņš brauca uz Maskavu rādīt, kā spēlēt ledu hokeju. Viņa vārdu paša dzimtenē vēl desmitiem gadu nedrīkstēja pieminēt, jo pēc Baigā gada, būdams leģionā, viņš sašāva krievu lidmašīnu, par ko no otras puses saņēma apbalvojumu.

... Kā vajadzēja pierakstīt vairāk un drīz pēc sarunas, kamēr atmiņa svaiga, papildināt saīsinātos teikumus. Cienījami kungi parasti stāsta notikumus, min vārdus, bet ne vienmēr var izsekot, kurā laikā, vietā un ar kuru tas noticis. Vairākkārt Vedēju mūsu sarunās pieminējis Alberts Riekstiņš. Dažas ziņas esmu guvis no rakstiem un vēstulēm Riekstiņa kunga arhīvā. Galvenais ir atcerēties un pieminēt.

Toreiz, 1992. gadā, L. Vedējam bija 83 gadi, A. Riekstiņam - 85. Redzēju abus olimpiešus piesardzīgi ejam pa nelīdzenu ietvi. Iedomājos, mēģināju abus "ieraudzīt" pirms daudziem gadiem. Vienu lietu atminos ik pa laikam. Vedējs stāstīja par menzūru-divciņu, tiešāk - divkauju. Varbūt Universitātes vēsture glabā atmiņas par šādu saskarsmes veidu diskusijās

aizvadītā gadsimta 20. un vēl 30. gados? Notikusi vārdu apmaiņa ar kādu nelatvisku akadēmisko censoni, vairāk šķiet, ka vācieti, ne ebreju. Tad, kā klājas, vienojušies vicoties ar rapiem vai špagām. Samazināt studējošo skaitu tādā veidā nebija atļauts, ne arī pieņemts, bet ja gadās kavējumi... Ko lai dara, notiek visādi.

Vedēja kungs šīs zemes gaitās bija visai nigrs un spraigs vīrs. Tālredzīgs, paštaisns, niķīgs, godīgs, omulīgs, skarbs - tā sporta un ciņu biedri. Jau cienījamās gadās visbiežāk stāigāja baltā uzvalkā un baltās korpēs.

Atminas prakses Vecaucē. Jauka vieta. Sportošana, visādas izdarības. "Ar moci pa nakti gan bija drusku par traku..." Atcerējās kādas starptautiskas sacensības Šveicē. Vienā brīdī no tribīnēm sauc: "Latvieši, turas!" Izrādās, pašu kinozvaigzne Lia Mara.

1937. gadā Rumānijā valsts sacikstes. Atskaņo himnas. No sūtniecības atnesa skaņuplati. Skaņuplates jaukums - tai ir divas puses. Kad jāskan Latvijas Valsts svinīgajai dziesmai, gaisā lido "Kur tu skrīsi, vanadzīni?" Puiši stāvēja svinīgā mierā, mājstēvi tāpat, un vēlāk teica apaļu taisnību: "Cik jums skaita himna!"

Ar šo jauko atziņu vēlam mūsu karognesējam vienmēr būt mūsu sporta vēstures ierindā un arvien pie priekšgājējiem. Kādi palikušie "sikumīni" - citai reizei.

JĀNIS BRIKMANIS

Kursi fiziskās audzināšanas skolotājiem

Latvijas Skolu sporta federācija sadarbibā ar Adažu Brīvā Valdorfa skolu otro gadu pēc kārtas no 14. līdz 19. augustam organizē Latvijas otros fiziskās audzināšanas skolotāju vasaras kursus.

Līdzīgi kā iepriekšējā gadā, arī šogad kursus aicināti fiziskās audzināšanas skolotāji, īpaši tie, kuriem nepieciešama papildu kvalifikācija, tāpat arī citu mācību priekšmetu skolotāji, sākumskolu, pirmsskolu skolotāji un interešu izglītības pedagogi. Programma ir veidota ar mērķi, lai katrs dalībnieks varētu izvēlēties saistošākās un noderīgākās tēmas.

Komentārus un papildu informāciju sniegs LSSF ģenerālsēkretārs Andris Lukss - tālr./fakss: 7376759, mob. tel.: 9433159, e-pasts: lsf@apollo.lv

2001. / 2002. ak. gadā

“Visa pamatā - veselīgas ambīcijas un pozitīvā domāšana”

Fakultāte, studiju programma	Datums	Laiks	Vieta
Vides zinātnes un pārvaldības institūts	7. maijs	16.00	Mazā aula
Pedagoģijas un psiholoģijas institūts Pirmsskolas skolotāja profesionālo studiju 5-gadīgā programma	6. jūnijs	13.00	
Pirmsskolas skolotāja profesionālo studiju 1-gadīgā programma	12. jūnijs	13.00	Lielā aula
Maģistra studiju programmas	12. jūnijs	13.00	
Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte	15. jūnijs	12.00	Lielā aula
Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte Bakalaura studiju programmas	18. jūnijs	14.00	Lielā aula
Maģistra studiju programmas	18. jūnijs	16.00	
Bioloģijas fakultāte	19. jūnijs	11.00	Lielā aula
Ekonomikas un vadības fakultāte Eiropas studiju maģistra studiju programma	19. jūnijs	16.00	Lielā aula
Fizikas un matemātikas fakultāte	20. jūnijs	10.30	Lielā aula
Vēstures un filozofijas fakultāte	20. jūnijs	13.00	Lielā aula
Ķīmijas fakultāte	20. jūnijs	14.00	Kr. Valdemāra 48
Ekonomikas un vadības fakultāte Ekonomikas (grāmatvedība, analīze un audits) profesionālo studiju 5-gadīgā programma	20. jūnijs	15.30	Lielā aula
Juridiskā fakultāte	21. jūnijs	10.30	Lielā aula
Starptautisko attiecību institūts	21. jūnijs	14.00	Lielā aula
Moderno valodu fakultāte	21. jūnijs	16.30	Lielā aula
Teoloģijas fakultāte	22. jūnijs	13.00	Lielā aula
Sociālo zinātņu fakultāte Bakalaura un profesionālo studiju programmas	25. jūnijs	14.00	Lielā aula
Maģistra studiju programmas	25. jūnijs	18.00	
Ekonomikas un vadības fakultāte Vadības zinību bakalaura un maģistra studiju programmas:			
-- starptautiskās ekonomiskās attiecības;	26. jūnijs	10.00	
-- starptautiskā ekonomika un bizness	26. jūnijs	10.00	
Nekustamā īpašuma vērtēšanas skola	26. jūnijs	12.00	
Vadības zinību bakalaura studiju programma:			
-- tūrisma un viesnīcu vadība	26. jūnijs	12.00	
Vadības zinību bakalaura un maģistra studiju programmas:			
-- ražošanas vadība;	26. jūnijs	14.00	Lielā aula
-- vadības teorija;	26. jūnijs	14.00	
-- īpašuma vērtēšanas vadība	26. jūnijs	14.00	
Vadības zinību bakalaura un maģistra studiju programmas:			
-- ekonomikas informātika;	26. jūnijs	16.00	
-- vadības informācijas sistēmas;	26. jūnijs	16.00	
-- vides un uzņēmējdarbības vadība	26. jūnijs	16.00	
Vadības zinību bakalaura studiju programma:			
-- pašvaldību organizācija	27. jūnijs	10.00	
Sabiedrības vadības maģistra studiju programma	27. jūnijs	10.00	
Medicīnas fakultāte	27. jūnijs	13.00	Lielā aula
Medicīniskās pēcdiploma izglītības institūts	27. jūnijs	15.00	Mazā aula
Ekonomikas un vadības fakultāte Ekonomikas bakalaura studiju programma (RAU)	27. jūnijs	16.00	Lielā aula
Ekonomikas maģistra studiju programma (RAU)	27. jūnijs	16.00	
Filoloģijas fakultāte	28. jūnijs	10.30	Lielā aula
Ekonomikas un vadības fakultāte Ekonomikas (finansu menedžments) profesionālo studiju programma	28. jūnijs	13.00	
Banku ekonomista profesionālo studiju programma	28. jūnijs	13.00	
Ekonomikas bakalaura un maģistra studiju programmas:			
-- finanses un kredīts;	28. jūnijs	15.00	Lielā aula
-- sociāli ekonomiskā statistika;	28. jūnijs	15.00	
-- analītiskā ekonomika;	28. jūnijs	15.00	
-- matemātiskā ekonomika Ekonomikas bakalaura un maģistra studiju programmas:	28. jūnijs	15.00	
-- uzņēmējdarbības ekonomika;	28. jūnijs	17.00	
-- tautsaimniecības analīze un prognozēšana;	28. jūnijs	17.00	
-- makroekonomika	28. jūnijs	17.00	
Pieaugušo pedagoģiskās izglītības centrs Profesionālo studiju programmas	29. jūnijs	11.00	Lielā aula
Bakalaura studiju programmas	29. jūnijs	13.00	
Ļumanitārais institūts	29. jūnijs	16.00	Lielā aula
Ekonomikas un vadības fakultāte Ekonomikas un vadības zinību bakalaura un maģistra studiju programmas:			
-- saimnieciskās darbības uzskaitē, kontrole un analīze;	1. jūlijs	11.00	Lielā aula
-- kvalitātes vadība;	1. jūlijs	11.00	
-- kvalitātes nodrošināšana un vērtēšana;	1. jūlijs	11.00	
-- tirgvedība (nepilna laika studijas);	1. jūlijs	13.00	
-- tirgvedība (pilna laika klātienē studijas);	1. jūlijs	15.00	
-- tirgvedības pētīšana	1. jūlijs	15.00	
Vides zinātnes un pārvaldības institūts	2. jūlijs	16.00	Mazā aula

Studiju informācijas centra studiju metodikē
IRAIDA NEIMANE

Katra gada janvārī pēdējās trijās dienās vai februāra sākumā kādā no Eiropas valstīm tiek studenti no Rietum- un Austrumeiropas, lai iepazīstinātu viens otru ar pēc iepriekš izvēlētas tēmas izstrādātiem referātiem un prezentētu visiem klātesošajiem savu zemi un augstskolu. Tie ir nu jau desmit gadus pēc kārtas notiekošie BOBCATSSS simpoziji bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes nodaļas 4. kursa studentes LAURAS PUTNIŅAS personā ir tikusi pārstāvēta arī Latvijā.

“Atšķirībā no citām pasaulē valstīm mums par daudzām ar bibliotēku un tai skaitā informāciju saistītām lietām ir savādāka izpratne un nostāja. Piemēram, kas ir grāmata? Tā ir informācijas nesēja (tas ir tikai viens no informācijas nesēju veidiem). Tādējādi “bibliotēkārs” vairs nav atbilstošs apzīmējums tam, ko mēs darām. Pasaulē viņš ir informācijas speciālists. Vai kas ir internets? Tajā ir sagrūsta informācija, kuras lielākā daļa ir zāģu skaidas. Lai ierindas informācijas meklētājs spētu tajā arī kaut ko atrast, pamatā vienmēr ir cilvēks ar savu intelektuālo ieguldījumu, kas sakārto to un orientējas tajā (pamatā tam ir sakārtotas zināšanas). Latvijā teiktu – bibliotēkārs, pasaulē – informācijas speciālists, kaut gan arī Latvijā jau nereti tiek lietots atbilstošāks apzīmējums – informācijas brokeris. Līdzīgi ir arī ar tradicionālo lasītavu, kuru mēs ar draugiem jokojoši esam nodevējuši par lietotavu. Mums liekas, ka ir nevis lasītava, bet lietotava, jo uz bibliotēkām cilvēki iet ne tikai pēc grāmatām. Pamatā tam ir kāda informācija vajadzība, kuru pats cilvēks ne vienmēr spēj noformulēt, pateikt, kas isti viņam ir nepieciešams. Tādējādi šim informācijas speciālistam jābūt arī labam psihologam un jāspēj rast kontakts.”

Šigada simpozijš notika Slovēnijas pilsētā Portorož (tulks no slovēņu val. “rožu osta”), Adrijas jūras krastā. Tā tēma bija “Human beings and information specialists: future skills, qualifications”, un ar saviem referātiem tajā piedalījās studenti, pasniedzēji un daudzi citi no saistītajām nozarēm. Faktiski pārstāvji bija ieradušies no krietni plašāka mēroga nekā Eiropas - no ASV, Dienvidāfrikas, Maskavas un, protams, arī no Skandināvijas valstīm. Trīs dienu garumā paralēli trīs sekcijās norisinājās diskusijas (arī tā saucamās darbnīcas jeb *workshop*). Bija iespējams nok-

lausīties dažādas uzstāšanās par jaunākajām prasmēm un iezīmēm, kādas nākotnē būs nepieciešamas informācijas speciālistiem. Tika runāts arī par cilvēka personīgo datu un informācijas aizsardzības drošību. Par autoritāšu internētā un informācijas speciālistu ētikas principiem, kā arī daudziem citiem saistošiem tematiem, ne tikai mūsu specialitātē iesaistītajiem.

“Atgriežoties no Slovēnijas, pēc kāda laika kā diezgan liels pārsteigums bija nodaļas vadītājas teiktā par saņemto piedāvājumu, kas nācis no BOBCATSSS orgkomitejas, – 2004. gadā rīkot simpoziju Latvijā. Esot Slovēnijā, mums bija iespēja neformālos apstākļos parunāt ar vienu cilvēku no šīs orgkomitejas. Vienlaikus arī tika runāts par atšķirībām izglītībā un izpratnē par bibliotēkzinātņu un informācijas zinātņu kā tādu. Saruna bija arī par to, kā vispār notiek šādi simpoziji un kur plānoti nākamie. Tagad, atskatoties uz to, secinu, ka šis, iespējams, ir tas gadījums, kad oficiālas lietas tiek kārtotas neoficiālā gaisotnē.”

Latvija simpoziju veidos kopā ar studentiem no Zviedrijas, Borosas pilsētas, kuri pie mums savstarpējās iepazīšanās nolūkos ieradīsies jau septembrī. Lieliska ir nākamā gada organizētāju mājas lapa, kurā šo to jau varam pašpikot arī sev: <http://www.bobcatss.com>. Arī es visu informāciju guvu un pieteicos, izmantojot tieši šo simpozija mājas lapu.

“Līdz nākamajam simpozijam, kas 2003. gada janvārī pēdējās trijās dienās notiks Polijā, Torūnas pilsētā, Nikolaja Kopernika universitātē, mūsu studentiem ir jāsaņemto pārliecināšanās savas valsts un Universitātes prezentācija. Līdz tam laikam latviešiem kopā ar zviedru studentiem ir arī jāizdomā savs simpozija tēma. Piemēram, poļiem šogad tā ir “Eiropas Savienība un informācijas politika”, un šobrīd visi interesenti tiek aicināti rakstīt par to savus referātus.”

BOBCATSSS simpozijos var piedalīties ikviens, kuru ir ieinteresējusi attiecīgajā gadā izvērtētā tēma. Par informācijas speciālistu savā ziņā var kļūt gan ekonomists, gan ķīmiķis, gan valodnieks, protams, savā jomā. Pirms došanās uz simpoziju var nosūtīt uz BOBCATSSS mājas lapā esošo adresi tāgada tēmai atbilstošu īsu savā referāta aprakstu. Ja šī referāta tēzes tiks akceptētas, to pilnā tekstā nosūtīt elektroniski, simpozija valstī to iespiedīs, pavairo un ierodoties tas būs pieejams katram dalībniekam. Tev atliks vien to atbilstoši prezentēt, atbildēt uz interesentu jautājumiem un, iespējams, tālāk vei-

Laura Putniņa

dot savu akadēmisko vai pat profesionālo izaugsmi. Nepieciešamie izdevumi ir ceļš, apmešanās vieta un dalības maksa, kas ir diferencēta. Rīkojot šo pasākumu, mūsu studentiem ir fantastiska iespēja iegūt pieredzi tādās lietās kā finansējuma piesaistīšana, projektu vadība, svešvalodu lietošana un publicitāte (faktiski šis raksts ir pirmā informācija par šādu pasākumu plašākai auditorijai). Tie būs arī jauni draugi un patīkami pavadīt laiks, jo visas trīs dienas noslēdzas ar īpašiem pasākumiem. Pirmajā dienā tas ir iepazīšanās vakars, otrajā – saviesīga izklaide kādā klubā, trešajā – noslēguma jeb ardievu ballīte. Tas, ka gandrīz visu simpozija rīko un organizē paši studenti (pasniedzēji ir novērotāju statusā un iejaucas tikai ekstremālos apstākļos, kas parasti tā arī nenotiek), nosaka to neformālo gaisotni un atbrīvotību, kādu līdzīga veida akadēmiskajās konferencēs varbūt nav ierasts redzēt. BOBCATSSS simpoziji ir patīkamā un lietderīgā ideāls apvienojums.

“BOBCATSSS simpozijš 2004. gadā Rīgā ir labs veids, kā nest pasaulē Latvijas un Latvijas Universitātes vārdu. No mūsu valsts puses jau ir pieteikušies aptuveni 15 studenti, kuri šobrīd mācās 1. un 2. kursā. Kad Latvijā notiks simpozijš, viņi būs tie, kuri kopā ar studentiem no Zviedrijas veidos darba grupu, kas visu organizēs. Es kopā ar Daci Bartuševicu esmu un būšu vairāk kā konsultante, palīgs no malas, lai jaunie censoņi paši var darboties un sevi pierādīt. Jebkurā laikā būšu gatava iesaistīties (un droši vien, ka to arī darišu, jo no malas noraudzīties būs pārāk grūti – tik ļoti interesanti tas viss ir). Mums vienkārši vairs nav atkāpšanās ceļa! Nav pieļaujama pat tāda doma. Jeb kā es parasti saku – ja visa pamatā ir veselīgas ambīcijas un pozitīvā domāšana, tad viss notiksies!”

GITA LIEPIŅA

Bibliotēkāres lasa un runā angļiski

LU Bibliotēkas darbinieces pērn sāka mācības angļu valodas kursos. Nodarbības turpinās arī šogad divas reizes nedēļā, tās vada mūsdienīga skolotāja LILITA RUBINE, kura valodas apmācībā izmanto modernās tehnoloģijas.

Infotēka LU galvenajā ēkā ir ideāli piemērota valodu apguvei, jo telpā ir daudz datoru.

... Dators "runā" angļiski, un kursantes citīgi atkārtoti, atdarinot pareizu izrunu. Pēc tam tekstu atstāsta. Pa brīžam uzdzirkst smieklī. Piemēram, kad dialogā kāda jauna dāma savam draugam saka: "Kādēļ gan tu negribi man nopirkt šo lietu, ja tā maksā nieka desmit tūkstošus dolāru?" Darbs rit tik intensīvi, ka nav brīnuma: pat gada laikā sasniegts atzīstams līmenis.

Enerģiskā, šarmantā Lilita Rubine Latvijas Universitātē strādā jau trešo gadu un par savām skolniecēm saka: "Lieliskās!".

Latvijas neatkarības gados, kad radās nepieciešamība pēc daudziem svešvalodu pratējiem, kardināli ir mainījusies mācību metodika. Padomju gados, ilgi apgūstot valodu, cilvēks neiemācījās sarunāties. Tagad vispirms jāmācās vārdu uztvert ar dzirdi, bet pēc tam to atpazīt uzrakstīti.

Kursu dalībnieces sākumā tik tiešām maz esot sapratušas,

bet nu savdabīgajai "šoka terapijai" tikts pāri: labi uztver un runā visas. Skolotāja Rubine atzīst, ka īsti labam limenim vajadzētu trīs gadu apmācības kursu. Datorprogrammas izmantošanas priekšrocība, viņasprāt, ir tā, ka svešvalodu iespējams uztvert, pirmkārt, ar dzirdi, ne tikai kā rakstītu tekstu. Īpaši aktuāli tas ir angļu valodas apgūvē, jo tās izruna kardināli atšķiras no latviešu valodas fonētikas, radot latviešu studentiem īpašas grūtības sarast dzirdēto. Dators ļauj ierunāt savu tekstu, dzirdēt to, kā arī saņemt izrunas vērtējumu oscilogrammas veidā.

Par to, ko kursi devuši, vaicāju vienai no to dalībniecēm Ilzei Berķei:

- Sākumā skolotāja mūs testēja, lai noskaidrotu angļu valodas līmeni. Izrādījās, ka tas ir visai dažāds. Tikpat atšķirīgs, cik mēs pašas - arī pēc vecuma. Taču valodu var apgūt ikviena gadagājuma cilvēks.

Mācības tika organizētas tā, lai mūsu zināšanu līmenis pakāpeniski izlidzinātos. Tām, kuras sākotnēji valodu zināja sliktāk, izdevās tikt līdzī. Sērijas mācības veicina arī tas, ka esam neliela grupa - parasti septiņas vai astoņas.

- Ik nodarbība ilgst pusotru stundu, katra minūte tiek izmantota intensīvi, un valodas apgūvē jūtams

progress...

- Jā, tā ir. Ikreiz skolotāja pārbauda, vai esam apguvušas jaunos vārdiņus. Īpaši aizraujoši ir klausīties magnetofona kasetē ierakstīto romānu "Talantīgais misters Riplijs" - kriminālromānu par kādu nabaga puisi, kurš nogalina bagātnieku un tad it kā ieiet viņa tēlā. Vienbrīd misters Riplijs tēlo sevi, bet otru brīdi - bagāto. Ar ko šī personas šķēlšanās beigsies, nezinu, jo darbs nav līdz galam noklausīts. Uz katru nodarbību sagatavojam pa gabaliņam, atstāstām, pārrunājam dzirdēto. Ikreiz skolotāja ir sarūpējusi kādu interesantu, asprātīgu tekstu, spēljam spēles, klausāmies ierakstus, teksta pareizajās vietās ierakstām jaunos vārdiņus. No galvas mācāmies dialogus un apgūstam izrunu. Skolotāja mudina daudz runāt un labo kļūdas.

-Tātad galvenais ir panākt, lai jūs saprastu angļiski runāto un rakstīto, pašas raiti runātu...

- Tā ir. Lai pareizi veidotu teikumus un sarunātos, valoda ir daudz jāklausās. Apgūstam arī gramatikas formas.

-Vai jaunās zināšanas palīdz jūsu darbā?

- Neapšaubāmi, jo mūsu bibliotēkā ienāk daudz literatūras angļu valodā. Arī darbam ar jauno informācijas tehnoloģiju sistēmu ALEPH vajadzīga angļu valoda.

LU Bibliotēkas direktors Gunārs Mangulis tūkstoš velosipēdu "gūstā" Vispasaules bibliotekāru kongresa starplaikos Kopenhāgenā

Kanādas grāmatas LU

Kanādas grāmatu izstāde LU Bibliotēkā, Kalpaka bulvārī 4, tiks atklāta 29. maijā plkst. 14.00. Šo ceļojošo ekspozīciju, kura Latvijā un Lietuvā apskatāma kopš aprīļa vidus, rīko sabiedriskā organizācija "Asociācija Kanādas studijām Latvijā", cieši sadarbojoties ar Kanādas vēstniecību Latvijā.

Stāsta šīs asociācijas pārstāvis, LU profesors Andrejs Bankavs:

- Asociācija Kanādas studijām Latvijā dibināta 2001. gada martā ar mērķi izplatīt informāciju Latvijas sabiedrībā par Kanādas literatūru, vēsturi, valodām, kultūru, zinātni, veidojot ciešākus kontaktus starp Latviju un Kanādu.

Ceļojošajā grāmatu izstādē eksponētas dažādu Kanādas izdevniecību izdotās grāmatas angļu un franču valodā par

dažādiem tematiem, kas no teikti ieinteresēs plašu lasītāju loku. Tie ir gan daiļliteratūras izdevumi, gan speciālā literatūra un plaša informācija par Kanādas vēsturi, dabu un cilvēku likteņiem.

Ši ir visplašākā no līdz šim Latvijā rīkotajām Kanādas grāmatu izstādēm. Ja iepriekšējās notika tikai Rīgā, tad šoreiz ar vairāku simtu grāmatu plašo un daudzveidīgo klāstu var iepazīties ne tikai Latvijas Universitātes studenti un darbinieki, bet arī interesenti no Latvijas Lauksaimniecības universitātes, Šauļu universitātes, Viļņas universitātes, Daugavpils universitātes, Liepājas Pedagoģijas akadēmijas, Ventspils augstskolas. Latvijā ceļojošā izstāde būs apskatāma līdz jūnijam beigām.

Vērtīgs faksimilizdevums no Brēmenes

LU Bibliotēkas Reto grāmatu un rokrakstu nodaļas kārtējā izstādē pirmo reizi plašāka sabiedrība var iepazīties ar Brēmenes delegācijas unikālo dāvanu Rīgas astoņsimtgadē.

"Kostīmu grāmata" - tā sauc šo faksimilizdevumu. Ieraksts dāvinājumā vēsta, ka tā ir pateicība par draudzīgo uzņemšanu Rīgas astoņsimtgades svinībās un atmiņai par ilgstošo un sekmīgo sadarbību starp Rīgas un Brēmenes universitātēm. Visu labu un vēl ciešāku sadarbību vēl Brēmenes universitātes bibliotēka.

Faksimilizdevums nāk no šīs bibliotēkas īpašumiem, tā pirmizdevums iespiests 1574. gadā.

Izdevums ir stingri limitēts - tikai 480 eksemplāri. Varam būt priecīgi, ka viens no tiem nu atrodas LU Bibliotēkā.

Grāmatai ir divas daļas: komentāru grāmata un pamatizdevums. Pirmajā no tām ievietotas

apceres par austrumzemju kostīmiem Osmaņu impērijā, tēmu vidū - "Brēmenes albums un viņa vieta austrumu tēpu grāmatu vidū", "Osmaņu materiālā kultūra". Pamatizdevumā - krāšņās, kolorītas ilustrācijas, kas raksturo Osmaņu impēriju.

Kopā ar šo faksimilizdevumu izstādē redzamas monogrāfijas par daudziem pasaules mēroga māksliniekiem: Ticiānu, Leonardo da Vinči, Rembrantu, kā arī citiem. Tās ar aizrautību lasīs ne tikai speciālisti, bet arī ikviens mākslas interesents.

Sērijas "Mājas muzejs" ietvaros izdota grāmata "Glezniecība. Eiropas glezniecības šedevri ar komentāriem". Grāmatā lasāmas apceres par Degā, Monē, Goiju, Kurbē, Konsteblu, Rubensu, Terneru... Izstāde uzrunā ar mākslu aizrautos, lai viņiem piepulcētos jauni.

Lappusi sagatavojuši
VIJA APINĪTE

Lasīsim un tad - domāsim patstāvīgi

Kārtējā LU Bibliotēkas jauno grāmatu klāstā "smaguma centru" veido izdevumi par vēsturi.

Ir dokumentu kopojumi par mūsu tautai būtiski svarīgiem jautājumiem. "1941. gada 14. jūnijs" - par pirmajām lielajām deportācijām pēc Latvijas okupācijas. "Tas bija tautas laiks" dokumentāli atspoguļo cīņu par Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanu, par lielo darbu, kuru Maskavā paveica PSRS Tautas deputāti. Viņu devums, šķiet, nav īsti novērtēts.

Iznākusi rakstnieces Saulcerītes Vieses grāmata "Mežaparks" - ilgākā laikā tapis pētījums par vienu no zaļākajiem un skaistākajiem Rīgas rajoniem.

TV žurnālistes Dainas Bruņinieces grāmata "Ticot, cerot un mīlot" tapusi, autorei nu jau 15 gadus staigājot populārā raidījumā "Savai zemei" ceļus. Uzrunājot sastaptos "sulīgos" lauku ļaudis, iedzīļinoties viņu neatkārtojamajos ceļos un likteņos. Autore atzīstas: "Jā, savs laiks mīlestībai, savs uzticībai, savs atmiņām." Tiem lauku sētās un pilsētu dzīvokļos, kuri raidījumu "Savai zemei" gai-

da kā mīju draugu, grāmata dāvā tikšanos ar jau labi iepazītiem ļaudīm, kā arī sniedz jaunu izzīņas prieku.

Sērija "Dzīve un liktenis" - krievu valodā izdotais Arkādija Vaksberga darbs par dzejnieka Vladimira Majakovska mūžu Iļļu Briku. Izdevēji sola, ka sērija par pasaules leģendārajām sievietēm turpināšoties.

Nu arī krievu valodā iznākusi Latvijā dzīvojošā krievu rakstnieka Roalda Dobrovenska grāmata "Rainis un viņa brāļi". Varbūt likumsakarīgi, ka psiholoģiski pārliecināto darbu par mūsu ģēniju uzrakstījis nelatvietis. Tas ir no aizspriedumiem un iepriekš pieņemtiem spriedumiem brīva cilvēka skatījums, liekot mums Raini ieraudzīt cilvēciskāku un arī traģiskāku.

Klajā nācis Marinas Cvetajevas Rakstu 1. sējums ar zīmīgu nosaukumu "He изданное. Записные книжки". Tas ir tas, ko Rainis nosauca par radamajām domām, dzejnieces domātais un justais laikmetu griežos.

Angļu valodā izdota Nikolasa Keidža biogrāfa Duglasa Tompsona grāmata par ievērojamo Holivudas aktieri, kuru labi iepazīnuši arī Latvijas kino-

skatītāji.

Iznākusi Ingridas Sokolovas monogrāfija par vienu no ievērojamiem latviešu rakstniekiem "Miervaldis Birze".

Interesantas biogrāfijas ir ne tikai cilvēkiem, bet arī pilsētām. Izdota rakstnieka Andra Kolberga grāmata angļu valodā "The Story of Riga", kas lieliski noderēs tiem, kuri, mūsu galvaspilsētas astoņsimtgades iedvesmoti, par iedvesmas pilsētu Rīgu vēlas uzziņāt vairāk.

Jauna tikšanās ar iemīļoto rakstnieku Erihu Mariju Remarku. Apjomīgā grāmatā publicēti divi romāni - "Debesīm nav lutekļu", kurā risināta rakstniekam tik būtiskā zudušās paaudzes tēma, un "Sapņu būda" - aizkustinošs stāsts par mākslinieka likteni.

A. Vorobjova "Vispārīgā psiholoģija" domāta tiem, kas vēlas apgūt šīs zinātnes pamatus.

Sērija par uzņēmējdarbības psiholoģiju lasāma Džeinas Hodžsones grāmata "Līdzvērtīgs sarunu partneris".

Iznācis Mārtiņa Lutera "Lielais katehnišms", kurā dots Dieva desmit baušļu skaidrojums.

Runājot zīmju valodā...

Vai kādreiz ir bijusi situācija, ka, aizejot uz kino, tu aizdomājies par to? Vai esi kādreiz noskatījies filmu un šausmās secinājis, ka neko no tās nesaproti? Vai esi jebkad interesējies par to, kas notiek kino rakstītajās lappusēs? Ja jā, tad, iespējams, šis kurss ir domāts tieši tev!

Kurss "Kino un teksta semiotika" aplūko kino un literatūras savstarpējo ietekmi un mijiedarbību. Kurša ietvaros tiek analizēta kino vēstījumu principu ietekme uz literāro vēstījumu. Literatūras ekrānizācija tajā tiek traktēta kā vienas semiolģiskas sistēmas tulkošana citā, kā literārā teksta īpašs lasījums.

Šis kurss Latvijas Universitātē (LU) tiek lasīts nu jau piecus gadus. Tas ir akreditēts līdz 2005. gadam un sastāv no divām daļām (šajā rakstā - informācija tikai par 1. daļu).

Kurss pārsvarā tiek piedāvāts maģistra līmeņa studentiem, taču jādama, ka, sākot ar nākošo gadu, Studiju padomnieku centrā kā viens no C daļas jeb brīvās izvēles kursiem tas būs pieejams arī bakalaura programmu studentiem.

Vidējais studentu skaits vienā grupā maģistra līmeņa studijās ir 10 - 15 cilvēki. Grupu lielums šajā kursā kā C daļas kursā varētu būt 20 - 25 cilvēki.

Interesanti, ka kurss "Kino un teksta semiotika" tiek lasīts ne tikai latviešu, bet arī angļu valodā, kas var izrādīties ļoti izdevīgi tiem, kuri vēlas uzlabot savas angļu valodas zināšanas.

Kurša gaitā tiek aplūkotas tādas tēmas kā saziņas sistēmu "vizualizācija" mūsdienu laikmetā, vizuālā zīme, realitātes konstruēšana un manipulācija ar realitāti, redzes punkts kino un literatūrā, kino valodas jēdziens, laiks un telpa kino un literatūrā, teksta jēdziens, filma kā dažādu mākslu sintēze, kodi, apraksts kino un literatūrā, kinematogrāfiskās zīmes jēdziens u. c.

Studiju norise ir nedaudz atšķirīga no ierastā lekciju-semināru tandēma. Jā, arī šajā kursā ir lekcijas, taču tās papildina videopiemeņi, kuri tiek kopīgi analizēti un apspriesti. Īpaši liela loma tiek piešķirta semināriem, kuros notiek kino vēstījumu analīze. Kas tiek ietverts šī kursa semināros? Viens no tiem ir par Dž. Džoisa stāstu "Mirušie", cits - par šī paša darba kinematogrāfisko lasījumu. Ir seminārs par Maikla Kērtica filmas "Kasablanka" (1942) postmoderno dekonstruēšanu Reimonda Kūvera stāstā "You Must Remember This", kā arī Andželas Kārteres stāstu "The Company of Wolves" kā metaliteratūru. Atsevišķs seminārs tiek veltīts kulta kino. Tajā studentiem tiek dota iespēja izvēlēties starp tādiem skaļiem un varbūt

pat nedaudz skandaloziem nosaukumiem kā "Trainspotting", "Matrikss", "Romeo un Džuljeta" (Būrmens), "Kēriens" u. c.

Kurša noslēgumā studentiem ir jāizlasa stāsts "Vilku sabiedrība" un jāmēģina iztēloties, kā viņi to redz filmas versijā. Brīvā formā viņiem tas ir jāapraksta. Vēlāk, pēc Nila Džordana tāda paša nosaukuma filmas noskatīšanās, šie darbi tiek kopīgi apspriesti.

Šim kursam nepieciešamā literatūra ir, un papildus studentiem ir pieejami arī izdales materiāli, kas laika gaitā tiek papildināti un sistematizēti.

Raksta turpinājumā saruna ar kursa autoru VIKTORU FREIBERGU.

- Kas ir semiotika?

- Semiotika ir zinātne par dažādām zīmēm un zīmju sistēmām. Piemēram, teksts ir zīmju sistēma, kas sastāv no pieņemtām zīmēm - vārdiem u. tml., bet ir arī citas zīmju sistēmas, kuras ir daudz nosacītākas, piemēram, karodziņu kodi.

Galvenais jautājums būtībā ir tas, kā dažādas zīmes un to sistēmas izsaka dažādas nozī-

mūs uzrunā.

Kristiāns Mecs ir teicis, ka kino ir kritis par upuri savai vienkāršībai. Mēs skatāmies kino tāpat kā jebkuru citu vizuālu notikumu. Mēs to neanalizējam. Esam liecinieki, bet ne vairāk...

Es domāju, ka ir nepieciešams zināt galvenos kino struktūras elementus, jo, piemēram, vienreiz noskatoties "Malholandas ceļu", ir grūti pateikt, par ko šī filma ir. Mums ir jābūt zināšanām par kino un pie tam ne tikai kā par struktūru, bet arī no vēstures viedokļa, jo tas ir nepieciešams, lai mēs kino varētu uztvert saprotamā formā.

Starp citu, ir ļoti daudz filmu, kuras ir skaidri un apzināti veidotas kā sava veida literatūra...

- Kā radās ideja par šī kursa nepieciešamību?

- Bija tā, ka pirms kādiem astoņiem gadiem tika nodibināts Britu kino klubs. Tas notika Kinogalerijā... Bija ļoti daudz filmu, es tās tulkoju. Gada laikā sanāca iztulkot vairāk nekā simtu. Tā kā es kino biju tulkojis arī iepriekš (t.sk. "Aršenāliem"), visu laiku atrados

"Es gribētu, lai kino šķīstu savādāks"

mes un kā tās nodrošina saziņas funkciju.

- Kāda ir semiotikas un kino saistība?

- Semiotiski kino pētījumi tika aizsākti jau 60. gadu vidū vai pat agrāk. Būtiskākais jautājums - kādā veidā var definēt kino. Vai tas ir atsevišķa zīmju sistēma vai arī valoda? Kino ir skaņa, attēls, krāsa, dažādas kompozīcijas... Kādā veidā ir iespējams sistemātiski aprakstīt veidu, kādā kino izstāsta to, kas tajā notiek?

Mani interesē arī tas, kā ar attēla palīdzību tiek pateiktas lietas, kuras ar acīm nav saredzamas. Līdzīgi kā grāmatās, arī kino ir ietverta jēga un atrodami zemteksti. Citiem vārdiem sakot - ja mums ir jāprot lasīt, lai lasītu grāmatu, mums ir jāzina arī shēmas, pēc kurām "lasīt" kino. Lai saprastu, ko vēsta filma, ir jāzina, kā tā to dara!

- Kāds ir šī kursa galvenais mērķis?

- Tā kā mēs šobrīd, neapšaubāmi, dzīvojam ļoti vizuālā pasaulē, kurā skatāmies televīziju, strādājam ar datoru, uz tveram reklāmas un vērojam kino, galvenie jautājumi ir: kas notiek ar literatūru, kāda ir kino ietekme uz literatūru un literatūras ietekme uz kino, kā vienu un to pašu stāstu var izstāstīt filmā un literatūrā...

Šis varbūt ir kurss, kas domāts, lai apgūtu kino runas mākslu - iepazītu to, kā kino

ar to saistībā. Kādā brīdī iedomājos, ka vajadzētu kaut ko pasākt...

- Kādiem studentiem jūs ieteiktu noklausīties kursu?

- Es negribu aprobežoties ar humanitāro nozaru studentiem, kuru specializācijai tas ir šķietami tuvs. Domāju, ka šis kurss ir paredzēts tiem, kuri interesējas par kino, jo savā ziņā tas ir kino interpretācija.

- Ko studenti šajā kursā var iegūt?

- Kāda studente man teica: "Zināt, es tagad kino skatos mājās un tā laikā neļauju nevienam sarunāties." Es gribētu cerēt, ka studenti šajā kursā iegūst jaunu, savādāku kino uztveres mehānismu, jo neuzskatu, ka kino ir vienkāršāka mākslas forma nekā citas. Ir lietas, kuras mēs varam nolasīt, bet ir arī tādas, kuras nenolasām, jo nezinām, kā, nezinām, uz ko skatīties.

Es gribētu, lai kino šķīstu savādāks.

- Kā jūs vērtējat kursa norises kvalitāti? Vai ir kas tāds, ko vajadzētu pielikt klāt vai mainīt?

- Galvenais, kas mani uztrauc, ir tas, ka grūti atrast dažādus videopiemeņus, jo ir zināms skaits videokasetu, kuras man ir pieejamas, un viss.

Vēl viena no problēmām ir tā, ka, ja mums notiek semināri par konkrētām filmām, ir vajadzīgs papildu laiks, lai tās noskatītos. Ir nepieciešams vai-

Kursa nosaukums: Kino un teksta semiotika 1.daļa

Zinātnes nozare: Mākslas zinātne

Zinātnes apakšnozare: Teātra un kino vēsture un teorija

Pasniedzējs: dr. filol., asoc. prof. Viktors Freibergs

Kursa mērķis: salīdzināt divas komunikatīvās zīmju sistēmas: literārā teksta valodu un kino vēstījuma valodu, kā arī definēt literatūras mainīgās funkcijas laikmetā, kurā dominē dažādas vizuālās valodas.

Kursa apjoms: 40 stundas, t.sk., 12 lekcijas un 3 semināri

Kreditpunkti: 2

Kursa līmenis:

Kursa kods: MākZ3050

Prasības kreditpunktu iegūšanai: norādīto semināru apmeklējums, kursa noslēguma eseja

Pieteikšanās kārtība: reģistrācijas nedēļas laikā Studiju padomnieku centrā.

Fakultāte, tās adrese: Moderno valodu fakultāte (Visvalža ielā 4a)

Struktūrvienība: Literatūras un kultūras nodaļa

foto - Ilze Millere

Profesors Viktors Freibergs

rāk laika, nekā paredzēts, jo ir jānāk uz kino seansiem vai arī individuāli jāņem videokasetes, kas nav iespējams, jo tās nav pietiekamā daudzumā.

- Kāda ir šī kursa tehniskā bāze?

- Mums ir ļoti laba, Itālijas vēstniecības aprīkota auditorija. Es esmu vienoties ar Itālijas kolēģiem, ka attiecīgajā laikā mēs to izmantotām, jo tur ir ļoti liels videoekrāns. Sākot ar nākamo rudeni, mums būs arī projektor, un tad būs vēl labāk, jo būs iespējams ar projekcijas palīdzību videopiemeņus pietuvināt reālai kino situācijai, kas ir diezgan svarīgi.

Ļoti labvēlīga pret mums ir arī ASV vēstniecība. Viņi pasūta filmas, un līdz ar to veidojas ļoti laba filmu videotēka, kas nodrošina šim kursam nepieciešamo bāzi.

Protams, ir arī problēmas. Es gribētu, lai literatūra mums būtu lielos daudzumos. Diemžēl pašlaik grāmatu ir ļoti maz. Ir dažas, ko mums dāvināja Lielbritānijas padome. Kas attiecas uz video - tie glabājas pie

manis, un pēc vajadzības es tos dodu citiem.

- Kādas ir kursam nepieciešamās priekšzināšanas?

- Nav slikti, ja studenti ir noklausījušies ievadkursu semiotikā, taču tas nav obligāti.

Varbūt, ka noderētu arī kāds kurss par XX gadsimta literatūru, bet, kā jau minēju, šādu prasību faktiski nav.

- Kā jūs pats vērtējat šo kursu?

- Tas ir grūti... Man pašam kurss šķiet ļoti interesants. Tas ir viens no tiem, kuru es lasu vislabprātāk, kaut gan negribu teikt, ka literatūra mani interesē mazāk. Esmu secinājis, ka kino laikam ir man pašam ļoti tuvs.

- Kāda varētu būt šī kursa nākotne?

- Nedomāju, ka tas aprobežosies ar šīm divām daļām, es varētu izstrādāt arī trešo. Pieņemu, ka varētu palielināties arī kreditpunktu skaits (uz 3).

ILZE PRŪSE

Sīkāku informāciju var iegūt:

1) Rakstot uz adresi: vicfreib@lanet.lv

2) LU Web lapā (Uzmanību! Zem sadaļas LUIS var atrast informāciju par visiem LU studiju kursiem).

3) Studiju padomnieku centrā (Raiņa bulv. 19, 127. un 128. telpa)

LU 38. Veselības diena Riekstukalnā

foto - I. Liepiņa

11.maijā Baldonē bija sapulcējušies studenti no visām fakultātēm, lai piedalītos LU 38. Veselības dienā.

Šogad jau otro reizi Veselības diena notika Riekstukalnā, kur atrodas LU observatorija. Dabā jau iestājies istis pavasaris, un arī Baldonē bija ļoti skaisti zaļš. Par labsajūtu gādāja arī jaukais laiks.

Tā ir ļoti laba atpūtas un sportošanas vieta ar sporta zāli, tenisa laukumu, iespējams nodarboties ar tūrismu un dažādām stafetēm.

Rotaļās, atrakcijās, stafetēs, individuālajās un pāru sacensībās par dalībnieku trūkumu nebija jāšūdas.

Kamēr svaigā gaisā norisinā-

jās citas sporta sacensības, tikmēr sporta zālē studenti spēlēja basketbolu ar izmainītiem spēles noteikumiem un sacentās soda metienu izpildē. "Ģeogrāfu mafija" – tādi pazīstami vārdi! Savu vienotību un veiksmi šī komanda apliecināja basketbola laukumā un pelnīti izcīnīja 1.vietu. Bet basketbola spēlē nevar uzvarēt bez precīziem soda metieniem. Par to liecina ģeogrāfu pārstāvja A.Lagzdiņa uzvara šajā konkursā. Arī sievietes meta precīzi, bet visprecīzāk - Zane Pupudruva no Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes.

Kā jau katru gadu, interesantas un spraigas bija volejbola sacensības. Šogad nestartēja mācībspēki, bet tas sacīkstes noskaņu nemainīja. Astoņu komandu konkurencē uzvaru svinēja "Cietie rieksti".

Lielā putekļu mākonī risinājās mazā futbola spēle ar divām

tenisa bumbiņām. Uzvarēja no dažādu fakultāšu studentiem sastāvoša komanda "JACKASS". Malači!

Kad putekļi norima, ciņu uz sāka tautas bumbas cienītājas dāmas, un stiprākā bija komanda "SPIRITS". Zīmīgi, vai ne?

Kamēr vieni sportoja saulītē, tūrisma pārstāvji veica sarežģītu šķēršļu distanci krēslainajā, bet ļoti jaukā Baldones apkārtnes mežā. Ģimene ir varens spēks – šo patiesību apliecināja "Adamsu ģimenes" uzvara. Šajā komandā startēja pieci dalībnieki ar vienādu uzvaru, bet par viņu radniecību skaidru ziņu nav...

Pārskrējienos no viena sporta veida uz otru katrs varēja atvilkt elpu un izmēģināt spēkus vienatnē – svaru bumbas celšanā, šautriņu un bumbiņu mešanā mērķī, miniautomašīnu vadīšanā. Izrādījās, ka spēks, veiklība un precizitāte ir arī mācībspēku stiprā puse, jo šeit

daudzi izmēģināja spēkus un nemaz nepalika pēdējie, daži pat pamanījās uzvarēt (L.Ābelkalns, Dz.Zaule u.c.).

Dienas nogalē notika sacensības virves vilkšanā ar pozitīvām emocijām, fanu sajūmu, uzvaras prieku un arī zaudējuma rūgtu garšu. Uzvaras prieks tika viriešu komandai "Spararats" un sieviešu komandai "Rosols".

Veselības, jautrības un sportošanas dienas noslēgumā tika dalītas balvas, skanēja uzvarētāju suminājumi, bet laba oma un labas atpūtas gandarījums tika itin visiem. Īpaši plaši pārstāvētas šoreiz bija Ekonomikas un vadības, Pedagoģijas un psiholoģijas un Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte. Tiksimies Riekstukalnā atkal nākošajā gadā!

LU PPF VSI nodalās lektores
I. BUŠA un DZ. ZAULA

Latvijas Universitāte XVII SELL spēlēs Tartu

foto - R. Ansons

Bronzas medaļu diska mešanā izcīnīja VSI specialitātes students Jānis Brakovskis

SELL spēļu vēsture ir sena un tradīcijām bagāta. Pirmo reizi tās notika 1923. gadā un turpinājās līdz 1940. gadam, bet tad sakarā ar vēsturiskajiem notikumiem (Otrais pasaules karš) tika pārtrauktas. Padomju varas gados SELL spēles nenotika, tikai 1997.gadā Igaunijas Akadēmiskā sporta savienība noorganizēja visu četru SELL valstu (Somijas, Igaunijas, Lietuvas, Latvijas) pārstāvju tikšanos, lai parakstītu jaunu protokolu par spēļu atjaunošanu. 1998. gadā tika atjaunota šī senā četru Baltijas valstu augstskolu sporta tradīcija un Tartu spēlēs piedalījās jau 800 dalībnieki no 13 valstu 59 universitātēm.

No Latvijas Universitātes spēlēs piedalījās liela delegācija – 80 pārstāvji, bet pavisam apmēram 1600 dalībnieku no 14 valstīm.

Jau pirmajā sacensību dienā mūsu delegāciju iepriecināja Ekonomikas un vadības fakultātes students Kaspars Sirmāis, izcīnot pirmo zelta medaļu augstskolu konkurencē grieķuromiešu ciņā (120 kg) un nākošajā dienā - bronzas medaļu brīvajā ciņā. Bronzas medaļas džudo izcīnīja Pedagoģijas un

psiholoģijas fakultātes maģistrantūras studente Zanda Rūtenberga un Ekonomikas un vadības fakultātes students Māris Spilve.

Vieglatlētikas sacensības notika modernā iekārtotajā Tartu universitātes stadionā. Visi cerējām, ka sasniegsim daudzus personiskos rekordus. Diemžēl laika apstākļi sportistus nelutināja – te saulīte ar "zobiem", te brāzmains vējš ar lietus šaltīm, kas neļāva vieglatļētiem sasniegt cerētos rezultātus. Tomēr mūsu sportistu veikums ir uzslavas vērts – A. Tokarevs, vienatnē bez pretinieku konkurences veicot 5 km, izcīnīja 1. vietu. Tāpat jāuzteic arī I. Petruņas neatlaidība ciņā par medaļām (1 zelta un 1 sudraba medaļa). Kopumā vieglatlētikā mūsu sportisti izcīnīja 5 pirmās vietas – 200 m un 400 m Inese Petruņa, 5000 m - Andrejs Toķarevs, augstlēkšanā - Natalja Čakova, septiņciņā - Iveta Grunte (visi sportisti - LU PPF veselības un sporta izglītības specialitātes studenti).

Sudraba medaļas saņēma 4 disciplīnās – 100 m I.Petruņa, šķēpa mešanā - Andis Anškins, augstlēkšanā - I. Grunte, Intars

Miglāns. Bronzas medaļas R.Kaimiņam – 5000 m, A. Kovalam – šķēpa mešanā, J. Brakovskim – diska mešanā.

Lielisku panākumu, izcīnot zelta medaļas un saņemot SELL 2002 kausu, mūsu delegācijā guva basketbola sieviešu komanda, ko vadīja Sporta centra lektore Inta Pāne.

SELL spēļu basketbola turnīrā piedalījās 5 universitāšu sieviešu komandas. Mūsu basketbolistes uzvarēja Latvijas Lauksaimniecības universitāti ar 62:39, Igaunijas Lauksaimniecības universitāti - ar 75:23, Klaipēdas universitāti - ar 62:42.

Finālā uzvarot Tartu universitāti ar 53:32, Latvijas Universitātes basketbolistes turnīrā izcīnīja 1. vietu, mājup vedot skaistas zelta medaļas un interesanti veidotu kausu.

Vislielāko ieguldījumu uzvaru gušanā deva Latvijas izlases dalībniece, Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes VSI specialitātes III kursa studente Ieva Tāre.

Mūsu komandā spēlēja arī Anita Mīkāle, Aija Skudriņa, Baiba Pevko, Inese Bundule, Kristīne Zuntner, Dace Cīnīte un Ekonomikas un vadības fakultātes studentes Nikola Kavala un Evelīna Kandere.

XVIII SELL SPĒLĒS piedalījās arī 12 viriešu basketbola komandas. Tās tika sadalītas četrās apakšgrupās pa trijām komandām katrā. Divas labākās apakšgrupu komandas iekļuva ceturtdaļfinālā. Latvijas Universitātes komanda savā apakšgrupā uzvarēja Tallinas Pedagoģisko universitāti ar rezultātu 75:60 un Tartu Biznesa koledžas komandu ar 76:47. Ceturtdaļfinālā tika uzvarēta Tallinas Tehniskās universitātes komanda ar rezultātu 70:51. Diemžēl pusfinālā LU komanda zaudēja nākamajiem turnīra uzvarētājiem -

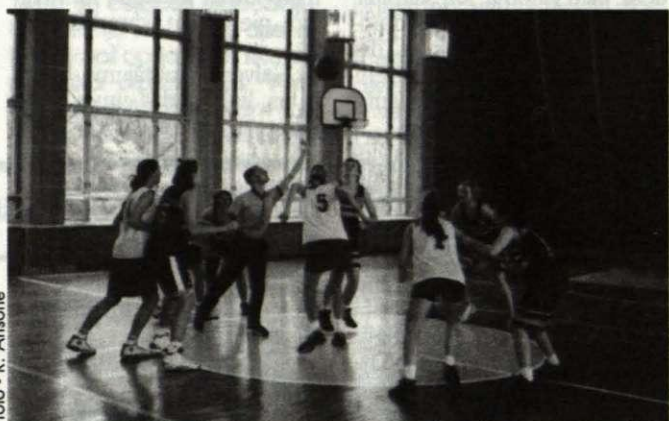

foto - R. Ansons

Šauļu universitātei ar 45:71. SELL spēļu pēdējā dienā, spēle par 3. vietu LU komanda dramatiskā spēlē otrajā papildlaikā, kurā spēle ritēja līdz pirmajam iemestajam grozam, zaudēja Tallinas Pedagoģiskajai universitātei ar 70:72. LU komandu šajā turnīrā pārstāvēja Gundars Rauza, Raimonds Fūrmanis, Uģis Viļums, Andris Umbrāško, Normunds Jansons, Māris Jučmanis, Jānis Graudiņš, Uldis Rudzītis, Jānis Vītols, Juris Šnikvalds, Ģirts Kalniņš un komandas treneris Mārtiņš Zibarts.

Labi veicās arī mūsu volejbolistēm Ingunai Minusai, Ingai Pūliņai no Fizikas un matemātikas fakultātes, Ilzei Kisei, Maijai Caicai, Kristīnei Grinbergai, Baibai Zondakai no Ekonomikas un vadības fakultātes, Annai Solovjovai un Inesei Beķerei no Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes, kuras 7 komandu konkurencē ieguva 2. vietu. Pārliecināti uzvarot priekšsacīkšu spēlēs, mūsu meitenes iekļuva finālā, taču spēlēt pret Minsteres universitātes komandu izšķirošajā trešajā setā zaudēja ar 4 punktiem. Pēc trenera Z. Griģuļoviča domām, meitenes pārāk daudz kļūdījušās servju uzņemšanā. Labākās šajā turnīrā bija Inguna Minusa, Ilze Ķi-

se, drosmīgi ciņājās Maija Caica.

Viriešu komanda – Ivars Kovals, Māris Stefeckis (Ekon. un vad.fak.), Ģirts Mārtiņšons, Ivo Baranovskis, Edgars Zaiženijs, Nils Dauburs (Ped. un psihol. fak.), spēlēja treneris Rīngolds Štāls pusfinālā 3. setā ar 2 punktiem zaudēja Tamperes universitātei, kas ieguva 1. vietu un kausu. Mūsu puīšiem 3. vieta un bronzas medaļas.

Negaidīti pie medaļām tika arī mūsu peldētāji, kas 4 x 50 m kombinētajā stafetē izcīnīja sudraba medaļas. Komandā startēja Līga Libere, Dace Putniņa, Reinis Eisaks un Andrejs Pēšins.

Istas ugunsdrošības starptautiskajās SELL spēlēs izbaudīja arī mūsu orientēšanās sporta pārstāvji.

Atskatoties uz aizvadītajām trim sacensību dienām, jāsaprot ka kopumā LU studentu izlases starts bija izdevies, jo izcīnītas 22 medaļas, no tām 3 sporta spēlēs, kur mūsu studenti guva zeltu, sudrabu un bronzu. Pašlaik domas jau saistās ar nākošajām SELL spēlēm, kas pēc gada notiks Kauņā.

LU PPF VSI nodalās lektore
RŪTA ANSONE

“Uz Latgali aizbraukt ir vērts!”

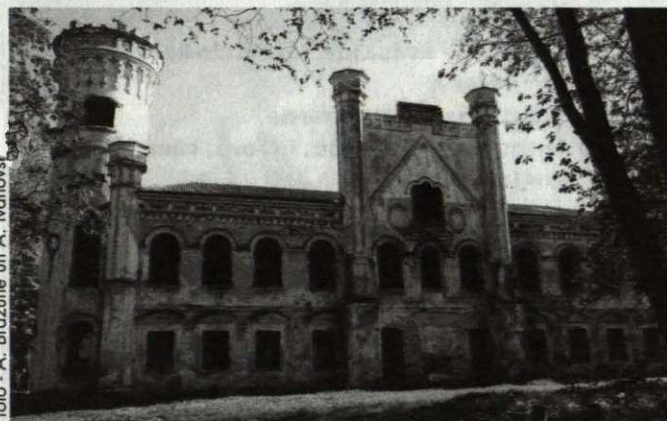

Latgales elpa un Piedrujas Romas katoļu baznīca agrā sestdienas rītā

Kultūrvēsturnieku lekciju kursa “Kultūras mantojuma izpētes prakse” nobeigumā izbraukuma seminārs - ekskursija uz Latgali!

Latvijas Universitāte piedāvā ļoti dažādus lekciju kursus, taču parasti tie beidzas ar eksāmenu, ieskaiti, referāta nodošanu un tamlīdzīgi. Vēstures un filozofijas fakultātē šogad pirmo reizi tika piedāvāts kurss, kura laikā studenti apkopoja informāciju par kādu no izstrādātā maršruta objektiem un izbraukuma semināra laikā iepazīstināja ar savu veikumu.

Studiju ekskursija fakultātē nenotika pirmo reizi, taču tikai ar šo gadu tā tika reģistrēta kā oficiāls lekciju kurss, par kuru studenti saņēma novērtējumu un kredītpunktus. Iepriekš studenti divreiz gadā paši pēc savas iniciatīvas devās apsekot kāda Latvijas reģiona kultūrvēstures un arheoloģiskos pieminekļus - baznīcas, pilskalnus, kapu laukus, muižas, pilis utt. Vienreiz jau ir izbraukāta gandrīz visa Latvija, taču uz fakultāti nāk arvien jauni studenti, katram interesē dzimtenes bagātības un posts, tāpēc iesāktā tradīcija jāturpina.

Preiļu pils

Šogad kultūrvēsturnieki brauca uz Latgali, trīs tur pavadītās dienas palikušas atmiņā ar neskaitāmajām baznīcām, arheoloģiskajiem objektiem, jaukajiem, atsaucīgajiem cilvēkiem un vasarīgajiem laika apstākļiem.

Uz Latgali aizbraukt ir vērts pat viena iemesla dēļ - lai apskatītu Dagdas kinoteātri, kas nokrāsots atbaidoši spilgti zilajā krāsā un vēl joprojām nes nosaukumu “Komjaunietis”. Tāpat arī līdzās stāvošās sīkātķieģeļu daudzstāvu sērkoņkastišu ēkas, kuru galus vēl joprojām rotā neaizmirstami daļiņe padomju laiku saukļi: “Mupy – Mup!”, “Слава Трэдъ!”

Taču mūsu uzmanību piesaistīja senākas un pat daļēji iznīcinātas lietas. Interesēja tieši Latgales pierobežas apgabali ar savdabīgi, atšķirīgi izveidotu šos kultūru, kas ir krasi atšķirīga no Vidzemes un Kurzemes; to nosaka vēsturiskie apstākļi: Latgales kultūru gadsimtiem ilgi ietekmējušas citas varas: tur ir bagāts Polijas kultūras mantojums - poļu baroks, šo reģionu kādreiz blīvi apdzīvojuši ebreji, tāpat ir saglabāties izteikts vecticībnieku, pareizticīgo un

arī katoļu reliģiskais, mākslas un kultūras mantojums.

Latvijas laikos (kur nu vēl padomju laikos) tas netika īpaši pētīts, jo likās pasvešs, pārāk krāsains, košs, nelatvisks pēc formāli tautiskajiem standartiem, tāpēc arī pieejamā materiāla par šo reģionu ir pamaz.

XVII gadsimta beigās un XVIII gadsimts bija baroka laikmets, un Latgalē tas sakrīt ar laiku, no kura saglabājušies senākie kultūras pieminekļi. Tas ir reālas lietas - celtnes un mākslas darbi, tajā pašā laikā no iepriekšējā laikmeta nav saglabāties gandrīz nekas. Svarīgi ir tas, ka tieši XVIII gadsimta profesionālās arhitektūras un mākslas jomā Latgale nostājas līdzās pārējiem Latvijas novadiem. Paralēli norisinās arī šo tradīciju pāreja no profesionālās mākslas uz tautas mākslu.

Tas viss ir Polijas mantojums - pompozi barokālās formas, teatrālās figūras, iluzorā glezniecība (Piedrujas baznīcas altāris veidots nevis trīsdimensionāli, bet zīmēts uz sienas kā freska), viss pārsvarā tapis garīgo ordeņu darbības un iniciatīvas rezultātā; vēlāka laika (XX gadsimta sākums) paliekas Latgales kultūrā - poļu moderns (Līdznavas muižas ansamblis), kā arī mūsdienās radušās celtnes (Grāveru pareizticīgo baznīca vecticībnieku miestā). “Izvarotais” un līdz nepazīšanai pārveidotais Aglonas bazilikas ansamblis.

Latgale (īpaši Krāslavas rajons) ir visintensīvākais arheoloģisko objektu reģions, taču ar nožēlu bija jāsecina, ka lielākā daļa pilskalnu ir noarī vai ieauguši mežos, kapulauki nezinātajam nav atpazīstami. Tomēr apskates vērti ir gan Ciblas Djatlovku uzkalniņkapi, kas gan visi ir postīti, taču ar samānāmu formu, gan pilskalni, upurakmeņi un robežakmeņi.

Izbraukuma seminārs bija sprāgs - trīs dienās noklausīties četrdesmit referātus nav joka lieta, īpaši, ja tas jādara nedēļas nogalē, kad vajadzētu atpūsties pēc saspringtām studijām nedēļas garumā. Gulēts tika maz, taču trijās dienās iegūts neizmērojami daudz. Bet studenti un pasniedzēji jau var visu!

Pateicība jāizsaka gan pasniedzējiem, kas noorganizēja šo praktisko semināru, gan LĻ un VFF Studentu pašpārvaldei par finansiālo atbalstu, gan studentiem, kas nesavtīgi gatavoja referātus un interesanti stāstīja!

ALDA BRAŽŪNE

Bērzgales Romas katoļu baznīcas altāris

Dinaburgas pils makets. Agrāk te bijis letgaļu pilskalns, vēlāk - viduslaiku pils, kas nopostīta; piemērs labi parāda, cik nepieejamās vietās būvētas pilis

Kopbilde Rēzeknes pilsdrupās

Kopbilde - izbraukuma semināra dalībnieki

“Universitātes Avīze”

(Iznāk katru otro otrdienu)

Redaktore ILZE BRINKMANE
Tekstus rediģē IEVA JASINSKA
Fotogrāfs TOMS GRĪNBERGS
Tekstus ievada BRIGĪTA KERSTENA
Datorsalikumu veido GUNTARS STEPĀNS

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Rīga, LV-1586
(pastkastīte atrodas LĻ kancelejā)
Tālruni: 7034328, 7034329; Fakss un aut. atb. 7034330
Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv
Mājas lapa Internetā: http://www.lanet.lv/~luua
Reģistrācijas apliecība Nr. 535.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz “UA” obligāta.
Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.

Ziedēsīm kā puķes!

Visapkārt veras ziedu purni, arī cilvēki sāk košāk tērties. Tiem, kuriem tuvojās "grādu" pasniegšanas laiks, jāklūst par skaistiem ziediem telpās, kur radi, draugi un pasniedzēji priecāsies kopā ar absolventiem.

Neliels ieskats modes tendencēs:

1. parādās romantika - rišinas, volāniņi, cakiņas - visa kā pa druskai;

2. dominē kārtainums - audumi it kā pārklājas viens virs otra; vislabāk veidot slīpu pārklājumu;

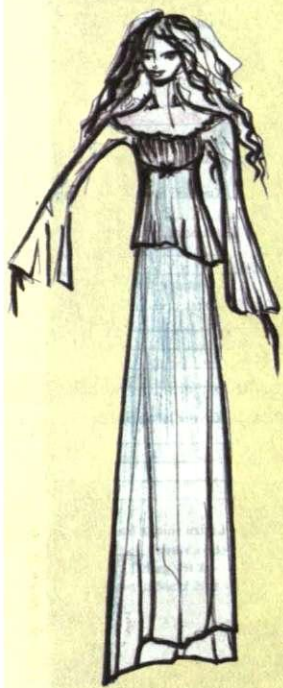
3. ir parādījušās korsetes - un kāpēc lai tās neiekombinētu arī izlaiduma tērpos?

4. audumi ir gaisīgi un viegli, krāsas - pavisam romantiskas, šobrīd dominē ziedu raksts;

5. par apaviem jāizvēlas klikatas - rotātas ar puķēm un aukliņām;

6. mati - vai nu absolūti taisni, vai pilnīgi vēja izpūsta putna ligzda ar mākslīgo ziedu čemuru. Klasika mijas ar kādu nerātņu, it kā nejaušu garāku šķipsnu.

Ierosmi idejām piedāvājusi
LINDA BIELE

NICKI TA

Skaistumkopšanas salona speciālisti ir gatavi palīdzēt kļūt pievilcīgākiem

- Veido frizūras un make-up!
- **Jaunums** - darbojas bioenerģētiķe - dziedniece, aromterapiests (šī procedūra ieteicama tiem, kam ilgstošs darbs pie datora)
- Manikīra pakalpojuma cenai ievērojama atlaide - nevis Ls 4,50, bet tikai **Ls 3,-**
- Darbojas solārijs
- LU studentiem, mācībbspēkiem un darbiniekiem, uzrādot aplieciņu, joprojām cenu atlaides!

• **Adrese līdzšinējā:** Arhitektu ielā 1 (blakus LU Lielajai ēkai), telefons: 7212327

Saulainu Vasaru un Priecīgus Līgo Svētkus!

ANNORĒ DRUKAS BIROJS

- Tekstu drukāšana un noformēšana referāti, kursa darbi, vēstules, līgumi u.c.
- Attēlu maketēšana
- Faksu nosūtīšana
- Kopēšana
- Izdrukas - krāsainas un melnbaltas
- Skenēšana
- Vizītkaršu izgatavošana
- Tulkojumi - latviešu, krievu, vācu, angļu valodā

DARBUS VEICAM ĀTRI UN KVALITĀTĪVI. IESPĒJAMAS ATLAIDES.

Darba laiks:

Pirmdien - piektdien - 8.30 - 19.30

Sestdien, svētdien - 10.00 - 17.00

Adrese:

Rīga, Avotu iela - 3 (no pagalma)

Tālr./fakss 7281407, mob. 6775302